

Jaarverslag / Annual Report 2008

College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden

ctggb

Jaarverslag / Annual Report 2008

College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. 2008 in vogelvlucht	5
2. Uitvoering kerntaken	8
2.1 Nederlandse toelatingen	8
2.2 Europees beoordelingsproces	11
2.3 Bezwaar, beroep en klachten	15
2.4 Beleid, kennisontwikkeling en -uitwisseling	17
2.5 Helpdesk	20
3. Bedrijfsvoering	21
3.1 Organisatieontwikkeling	21
3.2 Kwaliteitsmanagement	22
3.3 Communicatie	24
4. Sociaal Jaarverslag	26
5. Jaarrekening en accountantsverklaring	30
5.1 Waarderingsgrondslagen Ctgb	30
5.2 Balans per 31 december 2008	31
5.3 Winst-en-verliesrekening 2008 (per product)	32
5.4 Toelichting op de balans 2008	33
5.5 Toelichting op de resultatenrekening 2008 (per product)	37
5.6 Winst-en-verliesrekening 2008 (per kostensoort)	39
5.7 Toelichting op de winst-en-verliesrekening 2008 (per kostensoort)	40
Accountantsverklaring	41
6. Annual Report 2008	43
6.1 2008 Highlights	43
6.2 Decisions about authorisations	45
Bijlage 1 Aanvragen en toelatingen	46
Bijlage 2 Bestuurlijke juridische kwesties	47
Bijlage 3 College, Adviescommissie voor de bezwaarschriften, College van deskundigen en Ctgb directie en management	51
Bijlage 4 Organogram	52
Bijlage 5 Lijst van afkortingen	53
Colofon	54

Voorwoord

Het jaar 2008 was vooral het jaar waarin wij ons voorbereidden op de toekomst. Daar waren goede redenen voor. Het meest in het oog viel de concept-Europese verordening 'Op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen', de commentaren op de tekst en de onderhandelingen tussen de Commissie, de Raad van ministers en het EU Parlement. Hierbij viel de inzet van het Parlement op, waarbij de wetenschap het onderspit delfde tegenover de emotie, maar met de uiteindelijke compromistekst moet voor alle partijen te leven zijn. De precieze uitwerking is hierbij van groot belang, want als die niet kristalhelder is voorzie ik grote interpretatieproblemen en verschillen in interpretatie tussen de lidstaten. Daarmee is niemand gediend.

4

Voor het Ctgb is vooral de verplichte wederzijdse erkenning van toelatingen binnen de klimaatzones van betekenis. Thans zijn wij gericht op samenwerking met onze collega's in de andere lidstaten en al ons handelen, zoals maximale transparantie, staat in dat licht. Bij het in werking treden van de verordening worden wij echter elkaars concurrenten en dit betekent een tijdige herbezinning op de bedrijfsvoering. Wij bouwen hierbij op het stevige fundament van onze inspanningen op het gebied van de professionalisering van de bedrijfsvoering, die ook in 2008 veel aandacht kreeg. De opmaat naar de certificering kostte veel tijd, maar de inzet werd met enthousiasme gepleegd en het resultaat zal lange tijd doorwerken. Wij zien de concurrentie dan ook met vertrouwen tegemoet, te meer daar wij te zijner tijd de resultaten kunnen benutten van het in 2008 gestarte strategieproject.

Ook op het werkterrein van de biociden werd vooruitgekeken, niet alleen met het oog op de Europese harmonisatie maar vooral in het licht van het ambitieuze werkprogramma dat de minister van VROM in voorbereiding heeft om alle biociden op de markt onder de werking van de wet te brengen. Dat zal van het Ctgb in de komende jaren een omvangrijke inzet vragen. De voorbereiding hiervan is in goed overleg verlopen, maar er blijven onvermijdelijke onzekerheden die op dit moment inherent zijn aan het gekozen proces, zoals het aantal aanmeldingen dat uiteindelijk het Ctgb zal bereiken.

Ook in 2008 waren er nog geen tekenen van een afname in de toekomstige werklast, maar de onzekerheden zijn groter dan in het verleden. Meer flexibiliteit is dan ook gewenst, en ook realiseerbaar.

En tenslotte bereidden wij de onvermijdelijke directeurswisseling voor die het gevolg is van de pensionering van Jan Boleij in het voorjaar van 2009. Wij zijn blij dat wij in goed en snel overleg met de betrokken ministeries in Bart Bosveld een opvolger hebben kunnen vinden die een breed vertrouwen geniet.

Dr. D.K.J. Tommel
(voorzitter)

1. 2008 in vogelvlucht

Het afgelopen jaar was voor het Ctgb een constructief jaar. In aanloop naar de nieuwe meerjarenstrategie 2009 – 2013 heeft 2008 in het teken gestaan van ons streven naar 'operational excellence'. Dit betekent dat in het bijzonder aandacht is besteed aan vervolmaking van de werkwijze van het Ctgb. De resultaten hiervan moeten de komende jaren zichtbaar worden.

Deze vooral intern gerichte aandacht is niet ten koste gegaan van de reguliere activiteiten. De werkvoorraad bij de nationale toelatingen is zelfs iets afgenomen. De resultaten bij het behalen van de wettelijke termijnen vallen iets tegen. Reden hiervoor zijn de procedurele wijzigingen als gevolg van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Dit vergde in het beoordelingsproces meer capaciteit dan verwacht. Bij bezwaar en beroep is een stijging opgetreden als gevolg van de naweeën van de herbeoordeling eind 2007. Echter, de afhandeling voldoet aan de gestelde prestatie-eis.

Het afronden van diverse aanvragen op basis van vrijwillig teruggetrokken stoffen (waar na begin december 2008 geen besluitvorming meer over mocht plaatsvinden) heeft in het vierde kwartaal extra capaciteit gevergd. Daarnaast heeft de herregistratie van middelen op basis van maneb en mancozeb eerder dan voorzien extra inzet van capaciteit gevergd. Dit ging ten koste van de capaciteit voor nieuwe Nederlandse aanvragen.

De Europese stofbeoordeling biociden heeft verdere achterstand opgelopen doordat het proces nog in ontwikkeling is en daardoor niet optimaal verloopt.

Op het gebied van beleidsadvisering is veel aandacht uitgegaan naar de nieuwe EU verordening gewasbeschermingsmiddelen. De behandeling in het Europees Parlement is afgerond en het voorstel ligt nu voor bij de Raad van ministers. Op nationaal gebied is onder andere gewerkt aan de vormgeving van het nationale toetsingskader en het gedifferentieerd handhavingsbeleid voor biociden die zonder toelating op de Nederlandse markt zijn.

Kwaliteitsmanagementsysteem

Dit jaar is veel aandacht uitgegaan naar de opzet en implementatie van het kwaliteitssysteem. Het doel is de totstandkoming van een lean & mean systeem dat iedereen in de dagelijkse werkpraktijk ondersteunt, de organisatie helpt om haar doelstellingen te realiseren en geen overbodige zaken vastlegt.

In 2008 is het hoofdprocesschema vastgesteld en zijn proceseigenaren benoemd. Verder is voor de eerste keer een directiebeoordeling uitgevoerd. Bij deze beoordeling zijn belanghebbenden betrokken geweest. De directiebeoordeling heeft geresulteerd in het identificeren van sterkten en zwakten van het Ctgb en zijn verbetermaatregelen geformuleerd. Het kwaliteitsmanagementsysteem is ook een belangrijk instrument voor een adequate risicobeheersing.

De succesvolle proefcertificering door de certificerende instantie Certiked heeft in december plaats gevonden. In de proefcertificering kwam de documentatie van het systeem (o.a. de procesbeschrijvingen) aan de orde, maar de nadruk lag op de beoordeling van de implementatie. Oordeel van de externe auditoren was dat we een goed kwaliteitsmanagementsysteem hebben ontwikkeld. Er resten een aantal verbeterpunten die voor de definitieve certificering in maart 2009 geïmplementeerd moeten zijn.

In de week van de proefcertificering vond ook een werkbezoek plaats van de directeur-generaal mw. ir. A.M. Burger van het ministerie van LNV en dr. C.M. Plug directeur Kwaliteit en Ketens van het ministerie van VROM. Dit werkbezoek stond grotendeels in het teken van het kwaliteitsmanagementsysteem.

Organisatieontwikkeling

In het kader van het verbeteren van de werkwijze van het Ctgb is er voor gekozen om de kwartaalrapportage direct aan te laten sluiten op de begroting en het werkplan. Ook is een eerste stap gezet om scherpere resultaten te definiëren en te meten volgens een stringenter planning en control cyclus. Nieuwe financiële software biedt hierbij ondersteuning.

In september 2008 is het project 'Digitaal werken' gestart met het opstellen van een Business Informatieplan. Het doel hiervan is om als organisatie effectiever, efficiënter en klantgerichter te kunnen werken. Het Business Informatieplan levert een fundament voor het stellen van prioriteiten en het beargumenteren van (korte en lange termijn) keuzen op het gebied van producten/diensten, processen en informatievoorziening. Met behulp van het plan kan het Ctgb investeren in die activiteiten en hulpmiddelen die de meeste toegevoegde waarde hebben. Het plan vormt tevens een toetsingskader voor lopende projecten. In 2009 wordt gestart met de implementatie van het Business Informatieplan.

Internationale samenwerking

Wat betreft een te ontwikkelen visie is besloten dit uit te stellen tot na het vaststellen van de meerjarenstrategie 2009-2013. Wel is samengewerkt bij de reguliere Europese activiteiten en de nationale toelatingen met name met betrekking tot wederzijdse erkenningen. Tevens is gestart met een project dat als doel heeft de risico's in kaart te brengen van het overnemen van beoordelingen door andere landen.

In 2008 heeft in opdracht van de European Food Safety Authority (EFSA) een internationale werkgroep waaraan ook het Ctgb heeft deelgenomen de beoordeling van gewasbeschermingsmiddelen geëvalueerd en voorstellen ontwikkeld om het proces te stroomlijnen. Voor de verdere invulling hiervan is de 'Pesticide Steering Committee' opgericht met ook een vertegenwoordiger van het Ctgb.

Financiële resultaten

7

Begroot was een negatief resultaat van € 53.000,-. Het resultaat uit de bedrijfsvoering was over 2008 € 274.000,- negatief. Hiermee is de omvang van het Eigen Vermogen teruggebracht tot € 640.000,-. De belangrijkste oorzaken zijn; een negatief dekkingsresultaat (€ 305.000,-) als gevolg van het niet voldoende realiseren van productieve uren (de begrote formatie is niet geheel ingevuld, meer gebruikmaking van ouderschapsverlof en het meer in deeltijd werken door medewerkers), de post voorziening debiteuren/personeelskosten (€ 60.000,-) en een positief resultaat van € 156.000,- op de post resultaat uit tariefgebonden producten. In de toelichting op de resultatenrekening (paragraaf 5.7) wordt een nadere financiële analyse van het resultaat ten opzichte van de begroting gegeven.

In 2008 is een algehele tariefsverhoging achterwege gebleven.

2. Uitvoering kerntaken

De kerntaken van het Ctgb zijn onder de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) niet veranderd. Het Ctgb besluit over de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden in Nederland (paragraaf 2.1). Hierbij beoordeelt het Ctgb de risico's voor mens, dier en milieu en de doelmatigheid van een toelating. Op grond hiervan besluit het Ctgb of een toelating al dan niet gerechtvaardigd is.

Daarnaast verzorgt het Ctgb de Nederlandse inbreng in het Europese beoordelingsproces van stoffen toegepast in gewasbeschermingsmiddelen en biociden (paragraaf 2.2).

Tot slot, behoort het adviseren van de beleidsverantwoordelijke ministeries over het toelatingsbeleid van gewasbeschermingsmiddelen en biociden in Nederland en Europa tot de kerntaken (paragraaf 2.4).

2.1 Nederlandse toelatingen

Het aantal toegelaten middelen en stoffen in Nederland is ten opzichte van het vorige verslagjaar toegenomen.

Toegelaten bestrijdingsmiddelen en werkzame stoffen 2004 - 2008 (peildatum 31 december):

	Middelen					Werkzame stoffen				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
Biociden	748	790	760	759	799	96	91	86	81	79
Gewasbeschermingsmiddelen	698	705	722	697	699	214	225	229	218	226
Totaal	1.446	1.495	1.482	1.456	1.489	283*	290*	287*	280*	287*

* Het totaal is niet in overeenstemming met de optelsom omdat een werkzame stof in gewasbeschermingsmiddelen en biociden kan voorkomen.

2.1.1 Nieuwe aanvragen

Gewasbeschermingsmiddelen

In 2008 zijn 82 nieuwe aanvragen ontvangen; 47 reguliere aanvragen, 28 uitbreidingen en 7 aanvragen voor wederzijdse erkenning. Eén aanvraag betreft een uitbreiding van een voorlopige toelating. In 2008 zijn in totaal 90 aanvragen afgehandeld (zie ook bijlage 1). De werkvoorraad voor het komend jaar daalde naar 196 (zie grafiek onderaan de pagina).

Gewasbeschermingsmiddelen van natuurlijke oorsprong (GNO's)

In 2008 zijn twee gewasbeschermingsmiddelen van natuurlijke oorsprong toegelaten. Het betreft de microbiologische middelen Cerall en Proradix Agro op basis van *Pseudomonas chlororaphis* stam MA342 respectievelijk *Pseudomonas sp.* stam DSMZ 13134.

Biociden

Het aantal van 23 nieuwe reguliere aanvragen voor biociden ligt iets lager dan de begrote 25, de 7 aanvragen (vereenvoudigde) uitbreiding komt bijna overeen met de begrote 6. Er zijn geen aanvragen voor voorlopige toelatingen ontvangen. Voorlopige toelatingen biociden betreft aanvragen voor middelen op basis van 'nieuwe' werkzame stoffen die nog niet geplaatst zijn op bijlage I van de Biocidenrichtlijn 98/8/EG.

Naleving termijnen

Met de inwerkingtreding van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden is de termijn voor de volledigheidbeoordeling verhoogd naar 14 weken (was 12 weken). De volledigheidbeoordeling bestaat uit een administratieve en inhoudelijke volledigheidbeoordeling. De volledigheidbeoordeling vindt plaats voor het in behandeling nemen van de aanvraag. Voor de administratieve volledigheidbeoordeling van het ingediende aanvraagdossier geldt een termijn van 4 weken. Vervolgens wordt binnen de termijn van 10 weken de aanvraag op inhoudelijke volledigheid beoordeeld. Het dossier wordt dan gecontroleerd op alle vereiste wetenschappelijk inhoudelijke onderdelen. Na de volledigheidbeoordeling volgt een termijn van 34 weken voor de inhoudelijke besluitvorming omtrent de nieuwe aanvraag.

Gemiddelde doorlooptijd in relatie tot de wettelijke termijn, uitgedrukt in weken:

Fase	Wettelijke termijn	Gewasbescherming	Biociden
Administratieve volledigheidbeoordeling	4	4	3
inhoudelijke volledigheidbeoordeling	10	12	11
Inhoudelijke beoordeling tot 1e inhoudelijke besluitvorming	34	36	26

Gewasbeschermingsmiddelen

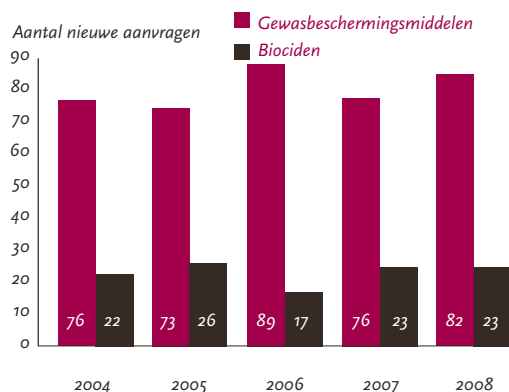
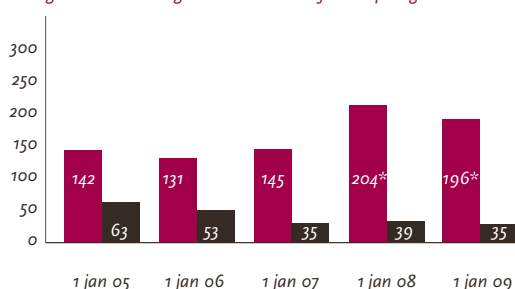
In 2008 heeft het Ctgb de termijn voor de administratieve volledigheidbeoordeling in 81% van de aanvragen gehaald. De gemiddelde doorlooptijd was 4 weken. Voor de inhoudelijke volledigheidbeoordeling is 49% van de aanvragen binnen de termijnen afgehandeld met een gemiddelde doorlooptijd van 12 weken.

In 58% van de aanvragen werd de termijn voor de eerste Collegebehandeling gehaald. De 34-weeken termijn duurde gemiddeld 36 weken.

De verklaring voor deze tegenvallende resultaten is vooral de capaciteitsinzet ten behoeve van de implementatie van de nieuwe wet. De nieuwe wet had, naast inhoudelijke wijzigingen, vooral procedurele wijzigingen tot gevolg. Dit heeft veel capaciteit van de beoordelaars gevraagd.

Verloop aantal onderhanden aanvragen

* inclusief wijziging WGGa, aanvragen wederzijdse erkenningen en gewasbeschermingsmiddelen natuurlijke oorsprong

Biociden

De naleving van de termijnen is in de loop van 2008 verbeterd. Dit is het gevolg van de implementatie van een nieuwe beoordelingswijze voor middelen op basis van stoffen die niet zijn geplaatst op Bijlage 1 van de Biocidenrichtlijn (Overgangsrecht, hoofdstuk 9 Wgb). Voor deze zogenaamde 'overgangsrecht-aanvragen' is een efficiënte werkwijze mogelijk met een beperkt dossier. De implementatie van deze werkwijze zal doorlopen in 2009.

Daarnaast is eind 2008 een start gemaakt met de invulling van de capaciteit zoals deze voor 2008 was begroot.

Bij de biocideaanvragen werd 83% van de aanvragen binnen de termijn op administratieve volledigheid getoetst, met een gemiddelde termijn van 3 weken. Voor de inhoudelijke volledighedsbeoordeling was dit percentage 46%. De gemiddelde termijn bedroeg 11 weken. De termijn voor de inhoudelijke besluitvorming (34 weken) is gemiddeld 26 weken. In 63% van de gevallen is de 34 weken termijn gehaald.

2.1.2 Verlengingsaanvragen op basis van niet aangewezen stoffen (voorheen A-stoffen)

Niet aangewezen stoffen zijn werkzame stoffen met een hoog risicoprofiel. Voor deze stoffen vindt een volledige beoordeling plaats in het kader van verlenging van de betreffende toelatingen. In 2008 moesten zeven middelen op basis van vier werkzame stoffen worden beoordeeld.

Op basis de werkzame stof asulam zijn twee middelen beoordeeld. Eén middel kon worden verlengd, voor het andere middel zijn aanvullende vragen gesteld.

Er zijn geen middelen meer toegelaten op basis van malathion. Voor het middel op basis van teflubenzuron zijn aanvullende vragen gesteld. De middelen op basis van pirimicarb zijn procedureel verlengd. De besluitvorming kon niet worden afgerond.

De toelating van het middel op basis van dithianon was in 2007 beëindigd en derhalve niet opgenomen in het werkplan van 2008. Het beëindigingbesluit is naar aanleiding van een bezwaarschrift herzien. Het middel op basis van dithianon kon worden verlengd.

2.1.3 Herregistratie

Na plaatsing van stoffen op Bijlage I van de Gewasbeschermingsmiddelenrichtlijn 91/414/EEG dienen binnen één jaar (voor nieuwe stoffen) of vier jaar (voor bestaande stoffen) de middelen op basis van de betreffende stof te worden herbeoordeeld. Een positieve herbeoordeling is voorwaarde voor de continuering van de toelating van deze middelen.

De herregistratie bestaat uit twee stappen. Stap 1 is de zogenoemde compliance check. Hier wordt bekeken of de werkzame stof voldoet aan de specificaties uit Bijlage I van de Richtlijn en eventuele restricties ten aanzien van het gebruik. Ook beoordeelt het college of deze middelen ondersteund worden door de juiste werkzame stof gegevens en of verwezen mag worden naar deze gegevens (Bijlage II gegevens). In 2008 is voor 11 stoffen met de daaraan verbonden middelen de compliance check uitgevoerd. Dat is minder dan de 20 stoffen die in het Werkplan 2008 werden verwacht. Het werkplan 2008 hield rekening met de compliance check voor nieuwe werkzame stoffen. Dit was echter in 2008 niet aan de orde.

Stap 2 is de 'Bijlage III beoordeling'. Hier vindt een beoordeling plaats overeenkomstig de vastgelegde Uniforme Beginselen uit Bijlage VI van de Gewasbeschermingsmiddelenrichtlijn 91/414/EEG. In 2008 moesten de aanvragen tot herregistratie voor 41 middelen op basis van 14 werkzame stoffen worden behandeld.

De herregistratie is voor de volgende stoffen afgerond:

- propiconazool; vóór de herregistratiedatum;
- propyzamide; 3 maanden na herregistratie datum i.v.m. het stellen van aanvullende vragen;
- iprodion; 8 maanden na herregistratie datum.

De herregistratie is deels afgerond voor de stoffen chloorprofam, thiamethoxam en spinosad (een deel van de middelen kon worden geherregistreerd, een deel is procedureel verlengd in verband met het stellen van aanvullende vragen).

De middelen op basis van fenmedifam, desmedifam, mecoprop-p, metrafenon en thiram zijn procedureel verlengd. De middelen op basis bromoxynil worden begin 2009 behandeld (herregistratiedatum is 28 februari 2009).

Door het niet verlengen van de opname op Bijlage I van 91/414 door de Commissie, respectievelijk het niet voldoen aan de eisen van de 'compliance check', zijn geen middelen meer toegelaten op basis van procymidon en fenarimol.

De herregistratie van middelen op basis van maneb en mancozeb diende pas voor juli 2010 te worden uitgevoerd. Echter in verband met de Nederlandse einddatum (1 oktober respectievelijk 1 december 2008) is de beoordeling van middelen op basis van maneb en mancozeb naar voren gehaald. Voor de aanvragen zijn aanvullende vragen gesteld. De extra inzet voor deze beoordelingen is van invloed geweest op de inzet van de capaciteit voor nieuwe Nederlandse aanvragen.

De procedurele verlengingen zijn in het merendeel van de herregistraties nodig omdat aanvullende vragen worden gesteld. Dit zorgt voor een extra tijdsbesteding: aanvullende vragen moeten worden beantwoord en de beoordeling dient vervolgens te worden aangepast.

Dit is een gevolg van het feit dat bij Bijlage I plaatsing slechts één of een klein aantal toepassingen wordt beoordeeld. Bij de herregistratie dienen alle toepassingen te worden beoordeeld.

2.2 Europees beoordelingsproces

Binnen de Europese Unie wordt het toelatingsbeleid voor gewasbeschermingsmiddelen en biociden van de verschillende EU-lidstaten steeds meer op één lijn gebracht.

De Europese stofbeoordeling voor gewasbeschermingsmiddelen is in 2008 afgerond; meer hierover staat in paragraaf 2.2.1.

In 2008 is gestart met de Europese stofbeoordeling voor biociden, meer hierover staat in paragraaf 2.2.2.

2.2.1 Europese werkzaamheden gewasbescherming

Het afgelopen jaar stond nog meer dan voorgaande jaren in het teken van de voorbereiding van de besluitvorming over plaatsing van stoffen op Bijlage I van de Gewasbeschermingsmiddelenrichtlijn 91/414/EEG. Immers de deadline voor afronding van het beoordelingsprogramma bestaande werkzame stoffen was 31 december 2008. Echter in dit verslagjaar heeft de Commissie een regeling aangenomen waarin de einddatum van het herbeoordelingsprogramma met één jaar wordt verlengd tot 31 december 2009. Dit is met name gedaan vanwege administratieve redenen: het spreiden van de werklast voor de lidstaten die voortkomt uit de plaatsingsbesluiten en om te voorkomen dat van alle besluiten genomen in 2008 de ingangsdatum 1 januari 2009 is. Lidstaten zouden in dat geval onvoldoende capaciteit hebben om de eerste stap van de 'compliance check' (het toetsen van alle nationale toelatingen aan de vereisten van de plaatsingsrichtlijn) binnen de gestelde termijn uit te voeren.

Om de besluitvorming over zoveel mogelijk stoffen van de 3e en 4e lijst toch tijdig te kunnen afronden vóór 31 december 2008, heeft de Commissie in 2008 dan ook de initiatieven verder uitgewerkt om te komen tot een optimalisering en simplificering van het totale besluitvormingsproces. Dit heeft in december 2008 geresulteerd in de publicatie van de beschikkingen betreffende de lijst 3 en lijst 4 stoffen die zich vrijwillig uit het review programma hebben teruggetrokken. Dit levert voor deze stoffen een langere uitverkoop- en opgebruikperiode op; namelijk tot 31 december 2010, respectievelijk 31 december 2011 (in vergelijking met een reguliere niet-plaatsing van de stof). Dit betreft 49 lijst 3 stoffen en 15 lijst 4 stoffen. In de 'Regulation for the re-submission of non-included active substances' worden de voorwaarden beschreven waaronder (aanvullende) dossiers voor deze vrijwillig teruggetrokken stoffen weer kunnen worden ingediend.

Nederland rapporteur

In 2008 heeft de besluitvorming plaats gevonden voor zeven bestaande en één nieuwe werkzame stof en zijn voor behandeling twee bestaande en één nieuwe werkzame stof ontvangen. Op 31 december 2008 had Nederland als rapporteur nog drie bestaande en tien nieuwe werkzame stoffen in behandeling (vijf minder dan op 1 januari 2008).

Bestaande werkzame stoffen: 1e en 2e lijst

Besluitvorming van de stoffen van de 1e en 2e lijst was al afgerond voor het verslagjaar 2008.

Bestaande werkzame stoffen: 3e lijst – 3A

De stoffen abamectine en pyriproxyfen zijn geplaatst; de stof triflumizool werd niet geplaatst. Op basis van Regulation No 1095/2007 en Beschikking 2008/934 zijn de volgende lijst 3A stoffen uit het review programma teruggetrokken:

- clethodim
- pencycuron

Bestaande werkzame stoffen: 3e lijst – 3B

De stof dodemorf is geplaatst; de stoffen dichlobenil en propachloor werden niet geplaatst. Op basis van Regulation No 1095/2007 en Beschikking 2008/934 zijn de volgende lijst 3B stoffen uit het review programma teruggetrokken:

- bupirimaat
- etridiazool
- fenoxycarb
- pyridaben

Bestaande werkzame stoffen: 4e lijst

Deel C, micro-organismen

De micro-organismen *Metarhizium anisopliae* stam BIPESCO 5/F52, *Verticillium albo-atrum* stam WCS850 en *Lecanicillium muscarium* stam Ve6 zijn geplaatst.

Deel F, desinfectantia

De stof sodium hypochlorite is geplaatst. Voor de stof didecyl-dimethylammonium chloride is nog geen besluit genomen.

Nieuwe werkzame stoffen

Aangezien EFSA en de Commissie de hoogste prioriteit hebben gegeven aan de afronding van het review

programma is de eindbesluitvorming van nieuwe stoffen vertraagd. Er werd één dossier voor een nieuwe stof ingediend (BAS 650 F). Nederland zal rapporteur lidstaat worden voor deze nieuwe stof. In 2008 heeft eindbesluitvorming plaatsgevonden voor de stof carvon.

Europese herbeoordeling Bijlage I

Als stoffen op Bijlage I geplaatst worden, is dat in principe voor 10 jaar. Inmiddels loopt deze termijn binnenkort af voor een zevental stoffen. Het AIR-project (Annex I renewal) probeert een zo efficiënt mogelijk werkwijze voor het 'renewal'-proces vast te stellen. Nederland is rapporteur voor de stof imazalil, met Spanje als co-rapporteur. De dossiers zijn in augustus 2008 ingediend.

Nederland geen rapporteur

Nederland adviseert andere lidstaten bij de beoordeling van de beoordelingsrapporten (draft assessment reports). In 2008 leverde het Ctgb op 57 beoordelingsrapporten commentaar. Deze rapporten worden inhoudelijk besproken in PRAPeR expert-meetings waaraan het Ctgb deelneemt (vier in 2008).

Het Ctgb is verantwoordelijk voor de inhoudelijke voorbereiding van het besluitvormingsproces. In 2008 hebben geen vergaderingen van WG-evaluation meer plaats gevonden. Inhoudelijke discussies worden of schriftelijk gedaan of via teleconferenties met de experts.

Ctgb nam verder deel aan zes vergaderingen van WG-residues en zeven vergaderingen van SCFA/WG-legislation.

Ten behoeve van WG-legislation heeft het Ctgb de ministeries geadviseerd conform het EU-protocol. Geconcludeerd kan worden dat in 2008 de werkzaamheden 'Nederland geen rapporteur' volgens planning zijn verlopen.

2.2.2 Europese werkzaamheden biociden

In 2008 is in de Standing Committee on Biocidal Products (SCBP) het besluit genomen tot plaatsing van negen stoffen op Bijlage 1 van de Biocidenrichtlijn. Het betreft de stoffen K-HDO, thiabendazol, thiamethoxam, IPBC, chloralose, bromadiolon, aluminium fosfide, indoxacarb en thiacloprid. De plaatsing van deze stoffen op de bijlage treedt twee jaar na het nemen van dit besluit in werking.

Een aantal stoffen in het toetsingsprogramma is niet verdedigd, aangezien er geen dossier voor is ingediend. De Commissie heeft hierover in 2008 twee beschikkingen gepubliceerd. Middelen die deze werkzame stoffen bevatten dienen één jaar na inwerkingtreding van de beschikkingen van de markt te zijn genomen. De gevolgen voor het Nederlandse middelenpakket zijn beperkt.

Nederland rapporteur

Het Ctgb was namens Nederland op 31 december 2008 rapporteur lidstaat voor 23 werkzame stof / productsoort combinaties. Dat is zoals begroot elf meer dan op 1 januari 2008.

Bestaande werkzame stoffen: 1e lijst van het toetsingsprogramma

De 1e lijst omvat werkzame stoffen die worden gebruikt als houtconserveringsmiddel (productsoort/ PT 8) en als rodenticide (PT 14).

Nederland is voor PT 8 aangewezen als rapporteur van de stoffen boorzuur, diborontrioxide, dinatrium octaboraat tetrahydraat en dinatrium tetraboraat en voor PT 14 als rapporteur van de stof flocoumafen. De vier concept definitieve 'verslagen van de bevoegde instantie' (zogenoemde CA-rapporten) van de boraten waarin alle relevante commentaren zijn verwerkt zijn dit jaar besproken tijdens twee bijeenkomsten van de Bevoegde Autoriteiten, en goedgekeurd voor stemming in de SCBP.

Het concept CA-rapport van flocoumafen is dit jaar becommentarieerd door de Lidstaten en de

Commissie en besproken tijdens de Technical Meetings. Het opstellen van het draft final CA-rapport waarin alle relevante commentaren worden verwerkt is gestart.

Er was onvoldoende capaciteit in de biocidengroep beschikbaar, waardoor het volgens begroting opleveren van de vijf definitieve beoordelingsrapporten in 2008 slechts gedeeltelijk is gelukt: het definitieve beoordelingsrapport van flooumafen wordt pas in 2009 opgeleverd.

Bestaande werkzame stoffen: 2e lijst

De 2e lijst omvat werkzame stoffen die worden gebruikt als molluscicide (PT 16), als insecticide, acaricide en product voor de bestrijding van andere geleedpotigen (PT 18), als insectenwerende en lokstof (PT 19) en als aangroeiwerend middel (PT 21).

Het Ctgb is voor PT 18 aangewezen als rapporteur lidstaat van vier stoffen (spinosad, abamectin, transfluthrin, en pyriproxyfen), en voor PT 21 van één stof (cybutryne).

In 2008 is alleen het concept CA-rapport van spinosad besproken tijdens een Technical Meeting. In afwijking van de begroting zijn de concept CA-rapporten van alle andere stoffen niet gereed gekomen. Deze zullen in 2009 worden opgeleverd.

Bestaande werkzame stoffen: 3e lijst

De 3e lijst omvat vooral werkzame stoffen die worden gebruikt als ontsmettingsmiddel (PT 1-5) en enkele werkzame stoffen die worden gebruikt als conserveringsmiddel (PT 6 en 13).

Het Ctgb heeft twee dossiers ontvangen, voor BCDMH (broom-chloordimethylhydantoïne) en natrium bromide. Beide dossiers zijn voor PT 2: desinfecterende middelen voor privégebruik, voor de openbare gezondheidszorg en andere desinfectantia.

De evaluatie van beide rapporten is gestart in 2008, en één evaluatie is gereed. Dit is niet conform de begroting. De oplevering van de concept CA-rapporten wordt nu verwacht in 2009.

Bestaande werkzame stoffen: 4e lijst

De 4e lijst, waarvoor de dossiers zijn ingediend in het vierde kwartaal van 2008, omvat vooral conserveringsmiddelen (PT 7, 9-12), plus alle 'restgroepen' (PT 15, 17, 20, 22, 23).

Het Ctgb heeft eind oktober de dossiers ontvangen voor vijf stoffen: 1,3-dichloro-5,5-dimethylhydantoin (DCDMH), 1,3-dichloro-5-ethyl-5-methylimidazolidine-2,4-dione (DCEMH), bromochloro-5,5-dimethylimidazolidine-2,4-dione (BCDMH), natrium tetraboraat, natrium bromide en bromine chloride. Vier stoffen worden genotificeerd voor zowel PT 11 als PT 12 (respectievelijk conserveringsmiddelen voor vloeistofkoelings- en verwerkingssystemen, en slijmbestrijdingsmiddelen); natrium tetraboraat alleen voor PT 11. Er is gestart met de volledigheidstoets van deze dossiers.

Nieuwe werkzame stoffen

Nederland was in 2008 geen rapporteur van een nieuwe werkzame stof.

Nederland geen rapporteur

Het Ctgb heeft in 2008 commentaar geleverd op alle 26 concept CA-rapporten aangeboden door andere lidstaten, en op alle 16 (draft)final CA-rapporten. Dit aantal ligt beduidend onder het begrootte aantal van 75 (10 van lijst 1, 60 van lijst 2, 5 van lijst 3 en 5 van nieuwe werkzame stoffen). Het is onduidelijk wanneer de rapporten alsnog zullen worden aangeboden.

In 1998 was de Richtlijn op de Biociden gepubliceerd, dus moest in 2008 de richtlijn worden herzien. Ctgb heeft hieraan vooral bijgedragen als adviseur van VROM. Daartoe zijn er twee workshops bijgewoond, in Slovenië en Duitsland. In november had de Commissie een voorstel klaar voor de verlenging

van de overgangperiode met 3 jaar. Dit voorstel is inmiddels in de Raad gebracht, waar niet door alle lidstaten waaronder NL, positief is gereageerd omdat deze termijn te kort zou zijn om het programma te kunnen afwerken.

Intussen is de Commissie ook gestart met de grote herziening van de Richtlijn. Deze zou daarbij een Verordening worden.

2.3 Bezwaar, beroep en klachten

15

In 2008 zijn meer bezwaren (38) ingediend dan begroot (20-25). Dit wordt met name veroorzaakt door 23 bezwaren tegen de besluiten inzake de herbeoordeling van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, eind 2007. Daarnaast zijn twaalf bezwaren gericht tegen de besluiten inzake de dringend vereiste toelatingen; die bezwaren zijn overigens niet-ontvankelijk verklaard. Drie bezwaren zijn 'regulier'; namelijk tegen het besluit tot toelating van een gewasbeschermingsmiddel of biocide.

In het laatste halfjaar van 2008 is één bezwaar ingediend. De oorzaak van deze, historisch gezien opmerkelijke, terugval is moeilijk te duiden. Mogelijke oorzaak is de uitwerking van het eind vorige eeuw ingezette nationale saneringsbeleid voor gewasbeschermingsmiddelen met een hoog risicoprofiel en de maatregelen die zijn genomen om knelpunten als gevolg van dit beleid op te lossen. Ook is mogelijk dat de voortgang in het beoordelingsprogramma van werkzame stoffen door de Europese Commissie toe leidt dat nationaal minder problematische middelen worden toegelaten. Mogelijk kan ook de aangepaste wijze van beoordelen tijdens de overgangperiode (door meer de nadruk te leggen op expert judgment) een oorzaak zijn. Tot slot kunnen ook strategische overwegingen een oorzaak zijn. Zo lijkt de Stichting Natuur en Milieu haar aandacht meer te richten op de Europese besluitvorming omtrent werkzame stoffen en de nieuwe verordening voor gewasbeschermingsmiddelen waardoor minder bezwaren van die kant binnen komen. De vraag is of deze ontwikkeling zich ook in de toekomst doorzet.

Het Ctgb heeft 58 beslissingen op bezwaarschriften genomen; 33 meer dan begroot. Mede door de hiervoor geschetste ontwikkeling is de werkvoorraad geslonken. Zeker als de acht ingetrokken bezwaarschriften worden meegerekend. Op 31 december 2008 staan nog tien bezwaren open voor behandeling. Het Ctgb heeft zich gecommitteerd aan de prestatie-eis om 80% van de niet-ontvankelijke bezwaren binnen de wettelijke termijn van de Awb af te handelen en 80% van de ontvankelijke bezwaren binnen 12 maanden af te ronden. Uit een meting over de jaren 2007-2008 blijkt dat aan deze eisen wordt voldaan. De ontvankelijke bezwaren worden gemiddeld in zeven tot negen maanden afgehandeld.

Het aantal ingediende beroepen (twee) bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) is minder begroot (acht). Ook het aantal verzoeken om een voorlopige voorziening te treffen (één), is minder dan begroot (acht). In drie zaken heeft het CBb een uitspraak gedaan. De Voorzieningenrechter heeft in twee zaken uitspraak gedaan.

De beslissingen op bezwaar kunnen als volgt worden geanalyseerd:

Niet-ontvankelijk	14
Ongegrond	17
Deels gegrond/deels ongegrond	6
Gegrond	13
Intrekking	8
Totaal 2007	58

Het aantal beslissingen komt niet overeen met het aantal ingediende bezwaarschriften omdat in 2008 ook beslissingen zijn genomen op grond van bezwaarschriften uit voorgaande jaren.

Besluiten om een bezwaarde niet-ontvankelijk te verklaren betreffen onder meer bezwaren die buiten de termijn zijn ingediend, waar de bezwaarde niet-ontvankelijk was of waar de bezwaren niet op tijd werden aangevuld.

Veel bezwaren waren niet-ontvankelijk. Twaalf bezwaren waren gericht tegen de besluiten inzake de dringend vereiste gewasbeschermingsmiddelen. Deze bezwaren zijn niet ontvankelijk verklaard door het Ctgb omdat bezwaarde geen adequate onderbouwing heeft gegeven aan de bezwaren. Van de mogelijkheid om dit verzuim te herstellen heeft bezwaarde geen gebruik gemaakt.

Het Ctgb heeft voor twaalf bezwaarschriften de Adviescommissie voor de bezwaarschriften Ctgb om advies gevraagd. In negen zaken heeft de Commissie advies uitgebracht. Het aantal adviezen is kleiner dan het aantal adviesaanvragen omdat tijdens de hoorzitting tot nader overleg tussen het Ctgb en bezwaarde kan worden besloten. Van de hoorzitting wordt dan alleen een verslag gemaakt.

Bezwaar- en beroepsprocedures met Europese achtergrond

De invloed van de Europese regelgeving op de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden doet zich eveneens voelen in bezwaar- en beroepsprocedures. Daarbij komen vraagstukken aan de orde die niet alleen hun oorsprong vinden in communautaire regelingen met betrekking tot gewasbeschermingsmiddelen of biociden maar ook omtrent het vrije verkeer van goederen. Uit de gestelde prejudiciële vragen door het CBB kan ook worden afgeleid dat de Europese dimensie sterk speelt.

In de zaak C-361/06 is door het Hof op 22 mei 2008 arrest gewezen en heeft het CBB op 18 november 2008 uitspraak gedaan in de nationale zaak (Awb 04/1161). De vraag was of in het besluit van de Europese Commissie, om de werkzame stof ethofumesaat op te nemen in Bijlage I van de Gewasbeschermingsmiddelenrichtlijn 91/414/EEG, een grondslag voor het Ctgb is aan te wijzen om al in de zogenoemde compliance check een stoffendossier of verwijzing daarnaar te eisen (Annex-II dossier). Het Hof oordeelde dat het Ctgb uit de bepalingen van het opname besluit geen bevoegdheid kon ontlenen om al bij de compliance check het stoffdossier te eisen van Agrichem. De uitspraak van het CBB volgde deze uitleg van het Hof en verklaarde het beroep van Bayer ongegrond.

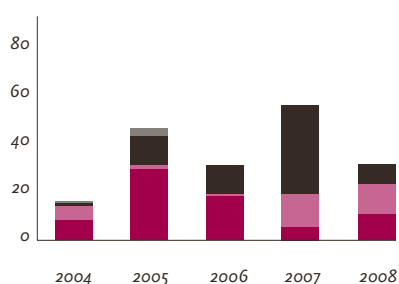
Klachten

Dit jaar is er één klacht conform de Klachtenregeling van het Ctgb ingediend en behandeld binnen de wettelijk termijn. De klacht had betrekking op de wijze waarop het Ctgb was opgetreden bij het opstellen van een Draft Assessment Report voor de Europese Commissie bij de beoordeling van een werkzame stof. De klacht betreft in feite de besluitvormingsprocedure van de Europese Commissie en daarom is de klacht naar deze instantie verwezen. Evenwel is met betrokkenen binnen het Ctgb nagegaan of de klacht aanleiding geeft voor verbeterpunten.

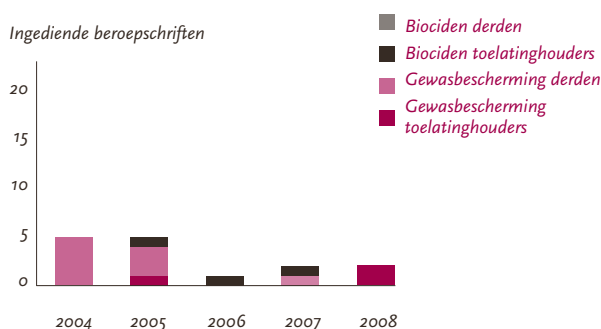
Schadeclaim

Er is dit jaar één schadeclaim ingediend. De claim houdt verband met een rechterlijke uitspraak waaruit blijkt dat ten onrechte een grondontsmettingsmiddel voor een bepaalde (korte) periode niet op de markt kon worden gebracht en gebruikt waardoor de producent van de werkzame stof omzetting heeft te hebben geleden. De behandeling van dit verzoek loopt nog.

Ingediende bezwaarschriften

Ingediende beroepschriften

2.4 Beleid, kennisontwikkeling en -uitwisseling

Het adviseren van de beleidsverantwoordelijke ministeries over het nationale en Europese toelatingsbeleid van gewasbeschermingsmiddelen en biociden behoort tot de kerntaken van het Ctgb. Onze actieve bijdragen bestaan uit advisering over (nieuwe) nationale en Europese wet- en regelgeving, het uitwerken van criteria en het participeren in internationale gremia op gebied van kennisontwikkeling op nationaal en Europees niveau.

2.4.1 Beleidsadviesing

Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden

In maart heeft het College de uitvoeringstoets Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden opgesteld in opdracht van het ministerie van landbouw, natuur en voedselkwaliteit. Met name ten aanzien van de inhoudelijke invulling van de regeling viel het nodige te verbeteren en aan te vullen. Een aanzienlijk aantal suggesties uit de uitvoeringstoets zijn door de wetgever overgenomen en hebben mede geleid tot wijziging van Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden, zoals gepubliceerd in de Staatscourant 2008 nr. 215 in oktober 2008. Resterende punten uit de uitvoeringstoets zullen in een volgende wijziging aan bod komen.

De artikelen in de regeling met betrekking tot dringend vereiste gewasbeschermingsmiddelen hebben geleid tot aanpassing van de behandeling van de aanvragen voor dringend vereiste gewasbeschermingsmiddelen. Zo is de aanvraagbehandeling en de beoordeling meer in lijn gebracht met de regeling.

Nationaal toetsingskader

In het eerste halfjaar 2008 is gewerkt aan het beleidsproject 'ontmanteling HTB' waarin met de Plantenziektenkundige Dienst een voorstel is opgesteld voor ministeries om het toetsingskader in de HTB uit te splitsen naar Regeling en werkinstructie. HTB is de Handleiding voor de toelating van bestrijdingsmiddelen, die is opgesteld door het Ctgb, door de ministeries als beleidsregel is vastgesteld en waarnaar wordt verwezen in de Rgb. Eind 2008 is dit voorstel voor de 'ontmanteling' van de HTB en de toekomstige aansturing van Europese richtsnoeren besproken met de ministeries. De besluitvorming hierover heeft het Ctgb verwerkt in een voorstel voor een bijlage bij de Rgb waarin voor het nationaal toetsingskader de Europese richtsnoeren en nationale methodieken en modellen worden aangestuurd. Ook is een voorstel opgesteld voor de procedure voor toekomstige aansturing van richtsnoeren en nationale methodieken en modellen. Naar verwachting is de aanpassing van de Rgb, waarin de HTB wordt ontmanteld en de richtsnoeren worden aangestuurd medio 2009 van kracht. De werkinstructies van het Ctgb zullen dan zijn opgesteld.

Het Ctgb heeft begin 2008 aan de ministeries een overzicht van nieuw aan te sturen richtsnoeren en nationale methodieken en modellen aangeboden. Medio 2008 hebben de ministeries het Ctgb hierop aangestuurd. Een deel van deze documenten is geïmplementeerd. Voor de overige onderdelen van het nieuw aangereikte toetsingskader heeft het Ctgb werkinstructies opgesteld. Deze onderdelen zullen naar verwachting begin 2009 in werking treden.

Het Ctgb heeft deelgenomen aan verschillende nationale werkgroepen voor de ontwikkeling van nationale beoordelingsmethoden.

Europees toetsingskader

Ctgb heeft het Guidance document over werkzaamheid van rodenticiden afgerond en is gestart met het opstellen van een Guidance document over werkzaamheid van insecticiden, die in een workshop met

andere lidstaten is besproken. Tevens is commentaar geleverd op de ontwikkeling van allerlei beoordelingsmethodieken in Europees of internationaal kader.

Artikel 38 en 65 Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Deze artikelen geven de minister van LNV, respectievelijk VROM, de gelegenheid in bijzondere gevallen voor hooguit 120 dagen vrijstelling te verlenen voor het toepassen van een gewasbeschermingsmiddel, respectievelijk biocide, voor een niet toegelaten toepassing. Het College adviseerde in 2008 ten aanzien van de vrijstelling van het gebruik van benzoëzuur ter bestrijding van ringrot, het gewasbeschermingsmiddel Thiram granuflor ter bestrijding van algen en mossen in radijs en de toepassing van het middel Karate met zeon technologie in de boomkwekerij en ter bestrijding van vliegen in Chinese kool. Voorst werd geadviseerd ten aanzien van het gewasbeschermingsmiddel Oberon voor toepassing in de teelt van bonen tegen de bonenspintmijt.

In het kader van artikel 65 Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden is geadviseerd omtrent het voorgestelde gebruik van het biocide Solfac vloeibaar [werkzame stof cyfluthrin] tegen papiervisjes in een multifunctioneel gebouw in de gemeente Zoetermeer.

Dringend vereiste gewasbeschermingsmiddelen

In de loop van het jaar zijn door de sectoren 60 knelpunten aangedragen. Op grond daarvan zijn later in het jaar ongeveer 20 aanvragen ingediend voor de toelating van een dringend vereist gewasbeschermingsmiddel. De meerderheid daarvan is afgerond voor het einde van het jaar. Enkele aanvragen stonden onder grote druk wegens de vrijwillige terugtrekking van werkzame stoffen van de 3e en 4e lijst voor de plaatsing op Bijlage I van de Gewasbeschermingsmiddelenrichtlijn (91/414/EEG). In de besluiten wordt de mate van normoverschrijding vermeld.

Dringend vereiste biociden

Het RIVM is aangewezen als het instituut dat de knelpuntanalyses gaat uitvoeren ten behoeve van de aanvragen voor de toelating van dringend vereiste biociden. Parallel aan de procedure voor de dringend vereiste gewasbeschermingsmiddelen heeft het Ctgb in samenspraak met het RIVM een handleiding en toelichting opgesteld voor de afhandeling van de aanvragen voor dringend vereiste biociden. In de loop van 2009 worden de eerste aanvragen verwacht.

Beleidsprogramma biociden

Ctgb heeft voornamelijk geadviseerd over het gedifferentieerd handhaafbeleid voor biociden die zonder toelating op de markt zijn. Ctgb heeft de uitvoeringsacties over dataprotectie, wijziging samenstelling, maatwerkbeoordeling en de beoordeling op basis van betrouwbare eindpunten (zonder dat de studies beschikbaar worden gesteld) uitgevoerd. Op verzoek van het ministerie van VROM zal hieraan in 2009 verder worden gewerkt om deze werkwijzen ook Europees beschikbaar te stellen.

Verordening voor het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen

De verordening die in 2009 de bestaande gewasbeschermingsmiddelenrichtlijn (91/414/EEG) zal vervangen, heeft in 2008 de 1e en 2e lezing ondergaan in het Europees Parlement. Het Europees Parlement heeft in beide lezingen ingrijpende amendementen voorgesteld.

Het Ctgb is betrokken geweest bij het in kaart brengen van de gevolgen van deze amendementen, indien deze door de Raad worden overgenomen. Het betrof met name de zogeheten 'cut-off' criteria waardoor werkzame stoffen niet meer voor plaatsing op de bijlage in aanmerking zouden komen. Aan de hand van

eerdere inventarisaties van de Engelse PSD is ingeschat welke werkzame stoffen en daaraan gekoppelde middelen ten gevolge van deze criteria in de verschillende scenario's zouden afvallen voor de gewasbescherming in Nederland.

Herziening biocidenrichtlijn

Ctgb heeft geadviseerd over de twee komende herzieningen van de biocidenrichtlijn en deelgenomen aan verschillende Europese workshops waar gesproken is over de scope en invulling van de herzieningen.

2.4.2 Kennisontwikkeling

Vorig jaar is het plan voor de optimalisatie van de wetenschappelijke inhoudelijke kennisorganisatie van het Ctgb (Kennisplan) door het college vastgesteld, verspreid aan OR en Commissie van Toezicht en besproken met de organisatie.

De uitvoering en doorlooptijd van de geplande activiteiten in 2008 zijn aanzienlijk vertraagd door het vervullen van interim-functie Manager Biociden door de Manager Kenniseenheid.

In 2008 afgeronde activiteiten zijn:

- overleg kennisoverdracht op overlap tussen beoordelingsaspecten;
- werkinstructies voor wetenschappelijk beoordelaars (o.a. inhoudelijke werkinstructies als uitwerking van de Rgb);
- werkinstructies gebruik meetgegevens;
- evaluatie van de informatievoorziening en bibliotheek bij het Ctgb, de uitkomsten worden gebruikt als input in het project Digitaal werken.

Toetsingskader Ctgb

In 2008 zijn de HTB 1.0 gewasbeschermingsmiddelen onderdelen (Microbiologische middelen, Planten en plantenextracten, Feromonen en andere signaalstoffen en Bepaalde chemische stoffen) en de HTB Biociden onderdelen (Fysisch chemische eigenschappen en Analysemethoden) aangereikt als toetsingskader door de beleidsverantwoordelijke ministeries. Onder de Wgb is het inhoudelijke toetsingskader opgedeeld in een deel dat in de Rgb is opgenomen en een deel dat in Ctgb werkinstructies zal worden beschreven. Een deel van de werkinstructies is begin 2008 opgesteld.

2.4.3 Kennisuitwisseling

In 2008 zijn relatief weinig activiteiten uitgevoerd aan internationale Kennisuitwisselingsprojecten. Op het gebied van werkzaamheid biociden is een training gegeven in Slovenië. In het kader van het tot juli 2009 doorlopende project met Bulgarije op het gebied van residuen heeft het Ctgb zowel in februari als juni grote delegaties inspecteurs ontvangen. Aan de medewerkers van onze Chinese zusterorganisatie (ICAMA) is een training verzorgd met name op het gebied van risicobeoordeling van vogels en aquatische organismen.

2.5 Helpdesk

Naast informatieve vragen behandelt de Ctgb helpdesk tegen tarief ook de schriftelijke adviesaanvragen en volledigheidbeoordelingen vooruitlopend op een definitieve aanvraag. Laatst genoemde kosten kunnen in mindering worden gebracht op de aanvraagkosten van een definitieve aanvraag.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de 1.789 afgehandelde verzoeken in 2008. Het aantal verzoeken is met 7% gestegen t.o.v. 2007.

20

	Biociden		Gewasbescherming
Telefonische verzoeken		1.611	
Schriftelijke verzoeken		84	
Betaalde verzoeken	13		41
Open/gesloten gegevens	5		22
Pré-aanvraag	8		5

Het verbeteren van de communicatie tussen overheid en bedrijfsleven is in het beleidsprogramma biociden (VROM) als speerpunt benoemd. In dit kader is per 1 mei 2007 de frontoffice biociden als extra taak binnen de helpdesk van het Ctgb gestart. De evaluatie van ontwikkelingen van de gehele helpdesk heeft door het vertrek van de Manager Biociden (proceseigenaar) niet plaatsgevonden en is gepland voor eerste kwartaal 2009.

3. Bedrijfsvoering

3.1 Organisatieontwikkeling

In het tweede kwartaal van 2008 is gestart met de herijking van de meerjarenstrategie en worden de bereikte resultaten van de strategie 2003 – 2008 geëvalueerd. Bij het opstellen van de meerjarenstrategie 2009 – 2013 zijn onder andere interviews met externe belanghebbenden gehouden. Het Ctgb managementteam hecht hier veel waarde aan. Zo hebben de MT-leden deelgenomen aan de gesprekken met de ministeries en de maatschappelijke actoren. De externe consultants voerden de gesprekken met de toelatinghouders. Via klankbordgroepen zijn medewerkers bij het realisatieproces betrokken. Bij de implementatie van de strategie wordt ook aandacht besteed aan de internalisering van de strategie in de organisatie.

Ter afronding van de periode 2003 – 2008 en in aanloop naar de nieuwe meerjarenstrategie 2009 – 2013 is gestart met invulling geven aan onze ambitie 'operational excellence'. Dit betekent dat in het bijzonder de aandacht gelegd wordt op het verder ontwikkelen van de werkwijze van het Ctgb en de afronding van een aantal trajecten voor verbetering van de werkwijze van het Ctgb.

In de loop van 2008 is besloten om competentie management en het aanpassen van de functies en bijbehorende functiebeschrijvingen niet apart op te pakken, maar te koppelen aan de uitkomsten van het kwaliteitssysteem en de nieuwe strategie. Deze uitkomsten zijn bepalend voor de inrichting van de organisatie en de daarbij behorende functies. De benodigde kennis en vaardigheden van de medewerkers sluiten dan beter aan bij de organisatie en kan er beter en gericht op worden gestuurd.

In 2008 zijn de nog resterende verbeterpunten uit het medewerker tevredenheidsonderzoek opgenomen in de actielijst van het managementteam. Van de in totaal 19 verbeterpunten, zijn er 13 afgerond. De resterende 6 punten (verbeteren van aanspreekcultuur, spreiding werkaanbod, verlagen werkdruk, aandacht voor zelfontplooiing, betrokkenheid college en digitaal werken), zijn punten van blijvende aandacht waar aan in de dagelijkse praktijk invulling wordt gegeven.

Business Informatieplan

Met de modernisering van de informatievoorziening is in 2008 gestart. Op basis van een pakketselectie is nieuwe financiële software aangeschaft en gestart met de implementatie. Dit pakket genereert sneller en

completere managementinformatie en integreert de in- en verkoopprocessen van het kwaliteitsmanagementsysteem.

In september 2008 startte het project 'Digitaal werken'. De belangrijkste aanleidingen voor dit project zijn:

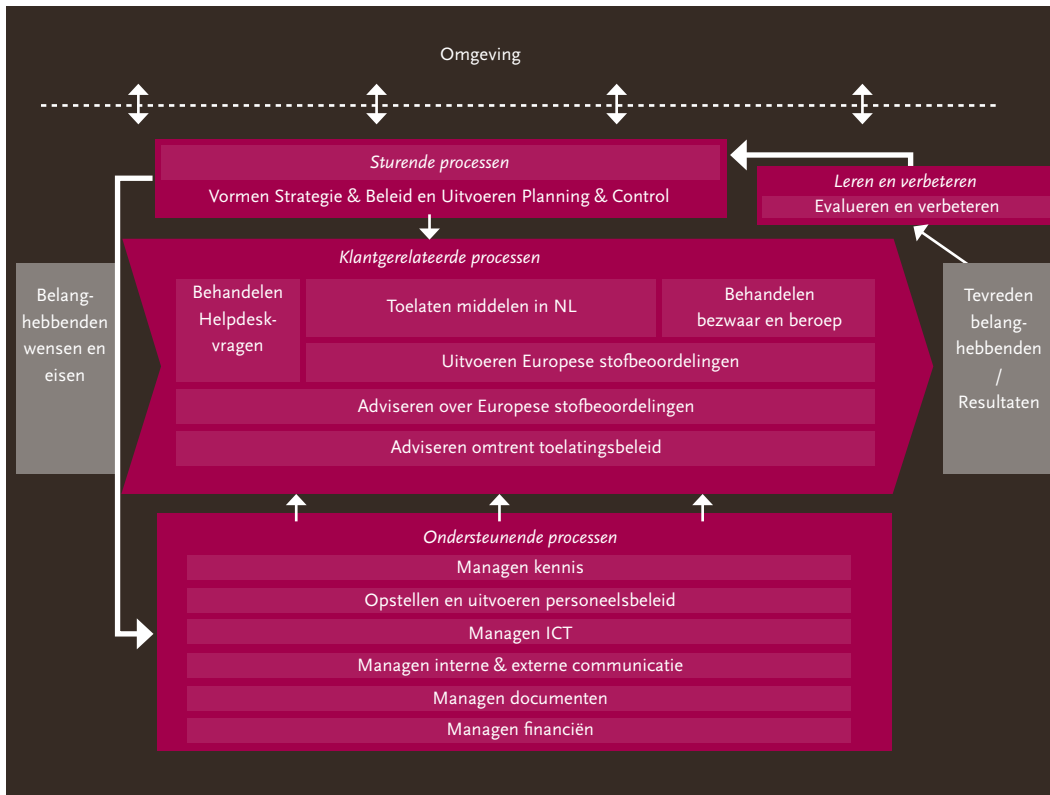
- Toenemende mogelijkheden van informatietechnologie maken het steeds meer mogelijk om digitaal te werken en informatie uit te wisselen. De klanten van het Ctgb en de medewerkers van het Ctgb vragen hierom en de (Nederlandse en Europese) overheid legt dit steeds meer op.
- De ontwikkeling van de informatievoorziening bij het Ctgb is achtergebleven ten opzichte van de toelatingsautoriteiten in de omliggende landen.
- De achterstand in de informatievoorziening staat de realisatie van de strategische doelen 'operational excellence' en Europees toonaangevend in de weg. Er zullen fundamentele verbeteringen doorgevoerd moeten worden om deze doelen ook naar buiten toe (klanten en ketenpartners) zichtbaar te maken.
- De klantgerichtheid van het Ctgb kan sterk verbeterd worden door in de interactie met klanten en met ketenpartners meer gebruik te maken van de mogelijkheden van informatietechnologie (digitaliseren van klantinteracties zoals aanvragen, statusinformatie, besluiten, etc.).
- De efficiency en de effectiviteit van het Ctgb kan sterk verbeterd worden door inzet van een goede informatievoorziening.

Het project 'Digitaal werken' gaat een Business Informatieplan (BIP) opleveren. Het BIP geeft invulling aan de manier waarop het Ctgb de komende 3-5 jaar (digitaal) gaat werken. Tijdens het opstellen van het plan worden keuzes gemaakt rondom de gewenste toekomstige situatie van het Ctgb op het gebied van producten/diensten, processen en informatievoorziening. Het doel hiervan is om als organisatie effectiever, efficiënter en klantgerichter te kunnen werken.

Het Business Informatieplan levert een fundament voor het stellen van prioriteiten en het beargumenteren van (korte en lange termijn) keuzes. Met behulp van het plan kunnen lacunes en nieuwe mogelijkheden geïdentificeerd worden, zodat het Ctgb kan investeren in die activiteiten en die hulpmiddelen die de meeste toegevoegde waarde hebben. Het plan vormt tevens een toetsingskader voor lopende projecten en een sturingsinstrument zodat de ontwikkeling van de gewenste bedrijfsvoering en informatievoorziening planmatig kan plaatsvinden. In 2009 wordt gestart met de implementatie van het BIP.

3.2 Kwaliteitsmanagement

Dit jaar is veel aandacht uitgegaan naar de opzet en implementatie van het kwaliteitssysteem. Het streven is de totstandkoming van een lean & mean systeem dat iedereen in de dagelijkse werkpraktijk ondersteunt, de organisatie helpt om haar doelstellingen te realiseren en geen overbodige zaken vastlegt. In 2008 is het hoofdprocesschema (zie volgende pagina) vastgesteld en zijn proceseigenaren benoemd. Daarnaast zijn onder elk hoofdproces één of meer werkprocessen gedefinieerd. De proceseigenaren hebben de processen waar zij verantwoordelijk voor zijn geanalyseerd, aangepast en zijn gestart met de implementatie. Tenslotte zijn de processen ook beschreven en opgenomen in het Kwaliteitshandboek. Om de processen te analyseren en te beschrijven zijn workshops met medewerkers georganiseerd. In 2008 is voor de eerste keer een Directiebeoordeling uitgevoerd in het kader van het kwaliteitsmanagementsysteem. Het doel van de Directiebeoordeling is te waarborgen dat het kwaliteitsmanagementsysteem voortdurend geschikt, passend en doeltreffend is voor het behalen van de doelstellingen van het Ctgb en dat kansen voor verbetering worden aangegrepen en benut. Bij de beoordeling wordt rekening gehouden met belanghebbenden. Hiertoe zijn een aantal belanghebbenden geïnterviewd. De Directiebeoordeling heeft geresulteerd in het identificeren van sterkten en zwakten van het Ctgb en tenslotte zijn er verbetermaatregelen geformuleerd.

Het team van interne auditoren is aan de slag gegaan met de procesbeschrijvingen. De interne auditplanning is met behulp van een risicoanalyse tot stand gekomen. De interne auditoren hebben een training gevolgd waarin de Certiked norm één van de uitgangspunten was. De interne auditoren evalueren binnen het Ctgb het kwaliteitsmanagementsysteem, reiken positieve punten aan en signaleren verbeterpunten om het kwaliteitsmanagementsysteem te verbeteren.

De proefcertificering door Certiked (Certificerende instantie) heeft in december plaats gevonden. Het doel van de proefcertificering is een helder beeld geven van welke zaken nog geregeld moeten worden vóór certificatie. In die zin is de proefbeoordeling een soort generale repetitie, voordat de daadwerkelijke toets plaatsvindt. In de proefcertificering kwam de documentatie van het systeem (o.a. de procesbeschrijvingen) aan de orde, maar de nadruk lag op de beoordeling van de implementatie. De externe auditoren hebben geen rode kaarten uitgedeeld. Er staat nu een goed kwaliteitsmanagementsysteem. Echter, bij een aantal processen moest de Deming-cirkel (Plan-Do-Check-Act) gesloten worden. In maart 2009 zal de definitieve certificeringsaudit plaats vinden.

3.3 Communicatie

De veranderprojecten Kwaliteitsmanagementsysteem, Business Informatieplanning (onderdeel van project Digitaal werken) en Opstellen Meerjarenstrategie 2009-2013 hebben grote impact op de werkwijze van het Ctgb c.q. betekenen een cultuurverandering. Tijdig anticiperen op weerstanden is vereist om zodoende draagvlak te behouden, medewerkers te motiveren mee te werken aan de organisatieverbetering en te instrueren over aanpassingen van gedrag en werkwijze. Communicatie is hierbij een kritische succesfactor. In genoemde projecten is bijzondere aandacht besteed aan de afstemming en timing van de interne communicatie.

Strategie is bepalend voor het te voeren communicatiebeleid. De nieuwe Meerjarenstrategie 2009 – 2013 wordt in het voorjaar van 2009 opgeleverd. Rond dat tijdstip zal dan ook het voorgenomen Communicatiebeleidsplan voor dezelfde periode worden opgesteld.

Bezoek website blijft stijgen

Het aantal bezoekers is evenals het vorige jaar met 9% gestegen. Met name het aantal Nederlandse bezoekers steeg, het aantal buitenlandse bezoekers bleef nagenoeg gelijk. De top 5 buitenland is onveranderd: 1) Duitsland (7%), 2) België (3%), 3) VS (2%), 4) Verenigd Koninkrijk (1%) en 5) Frankrijk (1%).

Bezoekers aantallen en bekeken pagina's (sinds lancering oktober 2003)

	2004	2005	2006	2007	2008
Bezoekers	53.917	71.370	78.169	85.406	93.487
Bekeken pagina's	673.742	1.045.384	1.022.964	956.622	1.050.503

De populairste pagina is de bestrijdingsmiddelen databank. Deze werd 669.871 geraadpleegd (64% van het totaal aantal bekeken pagina's), een stijging van 18% t.o.v. 2007.

Mediacontacten

Met name het niet plaatsen van dichlobenil op de Bijlage I van Gewasbeschermingsmiddelenrichtlijn door de Europese Commissie leidde tot veel vragen van gemeenten, beheerders van het openbaar groen en de professionele onkruidbestrijders.

Het Ctgb werkte mee aan artikelen in diverse media. Naast de gebruikelijke maandelijkse persberichten n.a.v. de collegevergaderingen verschenen persberichten over intrekking van middelen op basis van dichlobenil, de hantering van de zienswijzeprocedure (zes voornemens tot besluit lagen ter inzage), de benoeming nieuwe collegeleden en de nieuwe secretaris / directeur.

Nieuwsbrief

In de Ctgb nieuwsbrief komt een scala van actuele onderwerpen aan bod op gebied van het Europese en nationale toelatingsbeleid en toetsingskader van gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Daarnaast staan de resultaten van bezwaar- en beroepschriften, kwartaalcijfers en besluiten over toelatingen per kwartaal vermeld.

Kennis Overdracht Programma

Het in 2007 gestarte Kennis Overdracht Programma (KOP) heeft in afgelopen jaar een goed vervolg gekregen. Er werden voor diverse Ctgb kennisgroepen sessies georganiseerd; o.a. over metabolieten, naamgeving stoffen en het WGGA.

Het KOP is een structureel instrument geworden voor interne kennisontwikkeling en –uitwisseling. Naast het KOP-programma heeft de afdeling Bestuurlijken en Juridische Zaken een interne cursus juridische grondbeginselen georganiseerd.

Presentaties

Praktijkdag spuitpraktijk

Om een indruk te krijgen van de huidige spuitpraktijk is voor de Taakgroep Gewasbescherming een excursie georganiseerd. Met een leverancier is de laatste nieuwe technologie besproken met speciale aandacht voor drift en driftreductie. Vanuit de praktijk is stilgestaan bij de risico's voor de toepassers en hoe dit door het Ctgb wordt beoordeeld.

SETAC 2008

Tijdens de 18e jaarlijkse SETAC (Society of Environmental Toxicology and Chemistry) meeting in Warschau met als thema 'World Under Stress: Scientific and Applied Issues in Environmental Toxicology and Chemistry' is een bijdrage op biociden gebied verzorgd. In het kader van deze SETAC workshop is een poster gepresenteerd inzake een gevoeligheidsanalyse van het MAMPEC model voor antifouling.

MAM-PEC berekeningen lieten zien dat de voorspelde berekende concentraties relatief ongevoelig bleken voor de afbraak kinetiek, wat kon worden verklaard door de hoge mate van uitwisseling in het marine milieu.

OECD Washington

Voorafgaand aan een biopesticides steeringgroup (BPSG) vergadering is een workshop georganiseerd door de US-EPA waarbij het Ctgb een presentatie heeft gehouden over het beoordelingskader van biopesticides in Europa.

Overige presentaties

- AMRAP workshop macrofyten
- AAB conference, drift en driftreductie
- OECD Parijs, drift en driftreductie
- College Risk assessment Humane Toxicologie ,WUR
- Informa Berlijn
- Risk communication, Postgraduate education in Toxicology

4. Sociaal Jaarverslag

Personeelsbestand in 2008 nog niet op sterkte

Het totaal aantal medewerkers in 2008 is gelijk aan 2007. Aan het begin en het eind van het jaar bestond de personeelsformatie uit 67 medewerkers (60,44 fte). De formatie was daarmee niet op sterkte. Voor 2008 werd rekening gehouden met een formatie van 66 fte. Het tekort is deels ingevuld met inhuur van externe capaciteit. Drie vaste medewerkers zijn uitgestroomd naar een functie buiten de rijksoverheid. Er zijn drie medewerkers op uitzendbasis ingestroomd.

Het Ctgb plaatst de vacatures in de Mobiliteitsbank bij de overheid, op de eigen website en in relevante dag- en vakbladen. In 2008 zijn vijf vacatures opengesteld. Twee functies (secretaris/directeur en voor wetenschappelijk beoordelaar fysisch chemische eigenschappen) zijn vervuld. De werving van drie beoordelaars wordt in het eerste kwartaal 2009 afgerond.

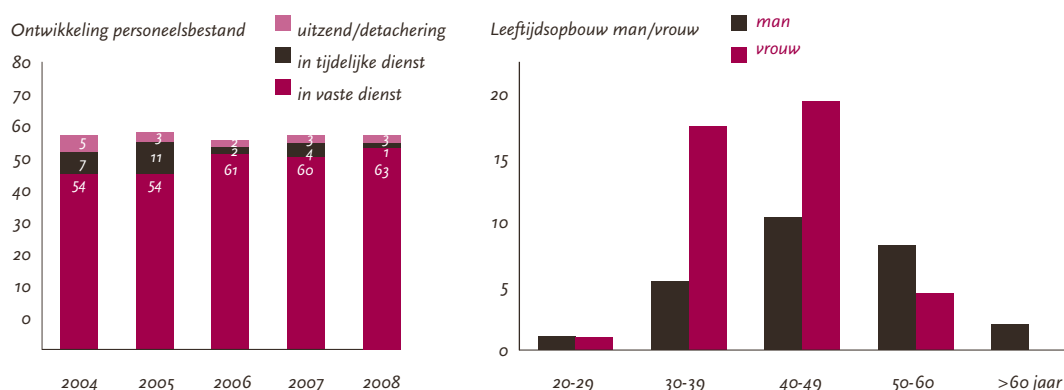
De onderstaande grafiek toont de ontwikkeling van het personeelsbestand in de afgelopen vijf jaar.

Karakterisering samenstelling personeel

Ruim 61% van het totaal aantal medewerkers is vrouw (2008; 39 vrouwen en 28 mannen, in 2007; 39 en 28, in 2006; 35 en 30 en in 2005; 38 en 30). In het managementteam bedraagt dit percentage 80%. De gemiddelde leeftijd is in 2008 gestegen naar 42,8 jaar (39,3 jaar (2004), 40,2 jaar (2005) 41,1 jaar (2006) en 42 jaar (2007)). De leeftijdsopbouw is weergegeven in onderstaande grafiek. Het percentage deeltijdwerkers blijft stijgen. In 2008 werkt ruim 52% van de medewerkers in deeltijd (2007; 51%). Van de vrouwen werkt 73% in deeltijd, voor de mannen is dit percentage 19%.

Ons salaris

De arbeidsvoorwaardenovereenkomst sector Rijk 2007-2010 is ook in 2008 van kracht. Deze voorziet in een structurele salarisverhoging over drie jaren en een verhoging van de procentuele eindejaarsuitkering over vier jaren tot een volledige 13e maand. In 2008 is als gevolg van dit akkoord in april een structurele verhoging van de salarissen met 2,0% doorgevoerd, daarnaast is in 2008 de procentuele eindejaarsuitkering verhoogd naar 4%.

De verhouding man/vrouw bij het Ctgb in 2008 en de inschaling in de diverse salarisniveaus is weer-gegeven in onderstaande grafiek.

Jaarlijks worden de salarissen aan de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde top-inkomens (Wopt) getoetst. Het normbedrag (gemiddeld belastbare jaarloon van ministers) is bij het Ctgb niet overschreden.

Bijzondere beloningen

Een bijzondere beloning kan worden uitgekeerd in de vorm van een periodieke of eenmalige toeslag. Bij het Ctgb wordt jaarlijks een bedrag (0,3% van de salariskosten) gereserveerd voor het toekennen van bijzondere beloningen. Er zijn twee gratificaties in het kader van een bijzondere beloning toegekend. Eén maal een eenmalige toeslag en één maal een periodieke toeslag. Zie onderstaand overzicht.

	Schaal 5	Schaal 6	Schaal 7	Schaal 9	Schaal 11	Schaal 12	Schaal 13
v = vrouw, m = man	1	-	-	-	1	-	-
	v	-	-	-	v	-	-

In 2008 vierden vijf medewerkers hun 12,5 jarig ambtsjubileum en één medewerker het 25 jarig ambtsjubileum; de daarbij behorende gratificaties zijn uitgekeerd

Levensloop niet populair

De levensloopregeling biedt de medewerker de mogelijkheid om te sparen voor langdurig verlof, bijvoorbeeld voor een studie, sabbatical, eerder stoppen met werken of het uitbreiden van ouderschapsverlof. De medewerker kan in een zelfde jaar of gebruik maken van de levensloopregeling of de reeds bestaande spaarloonregeling. In 2008 hebben vier medewerkers van de levensloopregeling gebruik gemaakt.

Ouderschapsverlof blijft populair

De deelname aan de regeling voor betaald ouderschapsverlof blijft ook in 2008 populair. Afgelopen jaar hebben 8 medewerkers (ca. 12%) gebruik gemaakt van deze regeling.

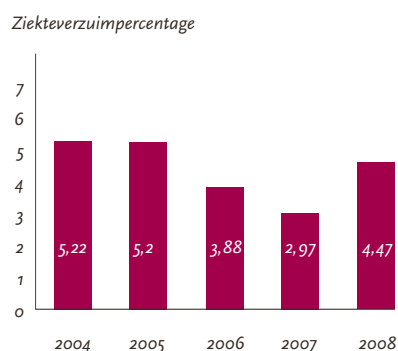
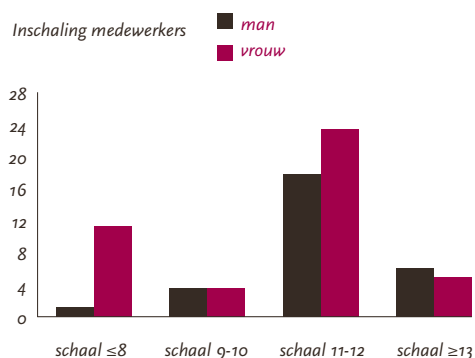
Het Gesprek

Ruim 95% van de geplande functioneringsgesprekken is in 2008 gehouden. Dit percentage is vergelijkbaar met vorig jaar. De niet gehouden gesprekken zijn in overleg uitgesteld. Daarnaast zijn er regelmatig evaluatie-/bijpraatgesprekken en kennisgesprekken met medewerkers gevoerd. Evaluatie- en bijpraatgesprekken hebben een frequentie van elke 2 tot 3 maanden. De kennisgesprekken worden eens per jaar alleen met de wetenschappelijk beoordelaars gevoerd.

Daarnaast wordt met vertrekkende medewerkers een exitgesprek gevoerd. De belangrijkste doelstelling van het exitgesprek is leren uit het vertrek van medewerkers. Daarnaast levert het exitgesprek informatie voor de directiebeoordeling in het proces evalueren en verbeteren van het kwaliteitsmanagement systeem. De uitkomsten kunnen tevens gebruikt worden om het ongewenste verloop van medewerkers te verminderen. Het doel is niet om medewerkers alsnog te overtuigen om te blijven en hun ontslag ongedaan te maken. Het doel is ook niet om het verloop zo laag mogelijk te houden. In 2008 zijn drie exitgesprekken gevoerd.

Ontwikkeling van medewerkers

In 2008 heeft 52% van de medewerkers deelgenomen aan cursussen en opleidingen ten behoeve van hun

persoonlijke en kennisontwikkeling (communicatietrainingen, vaardigheidstrainingen, management-trainingen).

Voor de groep beoordelaars is een driedaagse maatwerktraining 'projectmanagement' georganiseerd. Hiermee is een eerste stap gezet om de verbeteractie 'professionalisering van de organisatie' vorm te geven. Daarnaast hebben enkele medewerkers gebruik gemaakt van coaching en/of loopbaanbegeleiding. Er is in totaal voor meer dan € 136.000,- besteed aan kennisontwikkeling, cursussen, opleidingen en coaching / loopbaanbegeleiding.

Ziekteverzuim 2008 net onder de 4,5%

Het ziekteverzuimpercentage is in 2008 afgesloten met 4,47% (2006: 3,88%, 2007: 2,97%). Ten opzichte van vorig jaar is het ziekteverzuim in 2008 toegenomen. Oorzaak hiervan zijn drie langdurig zieke medewerkers. Inmiddels zijn de re-integratietrajecten met deze medewerkers gestart en is de verwachting dat zij weer volledig herstellen. Er zijn geen medewerkers in WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen) ingestroomd.

Gedragcode Integriteit

Het Ctgb hecht veel waarde aan een open, transparante en professionele organisatie. Een organisatie waarin integer handelen als onderdeel van professioneel handelen vanzelfsprekend is. Aan de medewerkers wordt via een speciale brochure handvatten geboden voor integer handelen en als ondersteuning bij het maken van de juiste keuzes. Via de interne communicatiemiddelen (intranet en het personeelsblad) worden jaarlijks enkele voorbeelden op gebied van integriteit behandeld; in 2008 is onder andere stilgestaan bij de gedragscode e-mail en het gebruik van internet. In 2008 hebben er geen schendingen van integriteit plaatsgevonden.

Arbeidsomstandigheden en bedrijfshulpverlening

De preventiemedewerker die binnen het Ctgb is aangesteld draagt zorg voor de dagelijkse veiligheid en gezondheid binnen het Ctgb en beschikt over de specifieke kennis van arbo-risico's die relevant zijn.

De risico inventarisatie en evaluatie (RI&E) van het Ctgb en het bijbehorende plan van aanpak vormen de basis voor wat de medewerker moet weten.

In 2008 is bij 12 medewerkers een individueel werkplek onderzoek uitgevoerd. Alle hieruit vloeiende benodigde aanpassingen of aanschaffingen zijn doorgevoerd (aangepaste bureaustoel, aanpassen verlichting, bureau instellingen, herinrichten van de werkplek, etc.).

De bedrijfshulpverlening was in 2008 op voldoende sterkte. Het Ctgb telt één hoofd BHV en twee BHV-ers (allen gediplomeerd EHBO-er) daarnaast zijn er drie medewerkers in het bezit van een reanimatie diploma.

In 2008 hebben zich geen ongevallen voorgedaan en heeft de bedrijfshulpverlening niet in actie hoeven komen. Wel zijn er twee grote oefeningen gehouden, waarvan één in samenwerking met de afdeling Veiligheid en Milieu van de WUR. Deze oefeningen dienen als oefening voor en ter verbetering van de veiligheid van medewerkers. De acties ter verbetering, zoals het borgen van stellingkasten, het rondslingeren van losse dozen en ordners op deze kasten, het beter instrueren van medewerkers, worden opgepakt. Daarnaast is in 2008 gewerkt aan een Ctgb ontruimings- / calamiteitenplan dat in 2009 zal worden opgeleverd.

Medezeggenschap

In 2008 bestond de Ondernemingsraad uit vijf leden. Er hebben zeven overlegvergaderingen plaatsgevonden met de bestuurder. Tevens is er één overleg geweest met de voorzitter van het College.

De belangrijkste (overleg)punten in 2008 zijn geweest:

- de ontwikkelingen in de maatschappelijke en externe omgeving van het Ctgb, zoals de implementatie van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en de concept Europese gewasbeschermingsmiddelenverordening;
- de capaciteit van de organisatie;
- de aansturing en cultuur van de organisatie;
- ARBO-zaken
- strategieproject;
- kwaliteitsproject / Certiked (ISO 9001:2000+) certificering;
- het gedifferentieerd handhavingsbeleid voor biociden;
- eventuele nieuwe inrichting van het MT
- OR reactie op concept notitie vakantieplanning;
- OR notitie naar aanleiding van het concept personeelshandboek 2008 en een handleiding voor gesprekken;
- OR advies met betrekking tot het profiel van de nieuwe secretaris college / directeur collegesecretariaat;
- OR advies met betrekking tot de kandidaat nieuwe secretaris college / directeur collegesecretariaat;
- verkiezingen OR leidend tot één herbenoeming en één nieuwe benoeming;
- de jaarlijks terugkerende belangrijke overlegpunten als CAO Rijk, de meerjarenvisie, het werkplan 2009, de begroting voor 2009, de meerjarenbegroting 2009-2013 en de kwartaalrapportages.

5. Jaarrekening en accountantsverklaring

5.1 Waarderingsgrondslagen Ctgb

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

In de winst- en verliesrekening worden alle in het boekjaar gemaakte kosten en opbrengsten verantwoord, gecorrigeerd voor de per saldo mutatie in het onderhanden werk van de lopende projecten. Resultaten op de behandeling van Nederlandse aanvragen, het opstellen van EU-rapporten en overige projecten worden verantwoord in het jaar waarin over een aanvraag een definitief collegebesluit is genomen, c.q. in het jaar waarin de Europese Commissie een definitief besluit heeft genomen over het door Nederland opgestelde beoordelingsrapport.

De overige opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De in hoofdstuk 5.6 opgenomen (product) winst- en verliesrekening volgt het begrotingsmodel zoals dat met de aansturende ministeries is overeengekomen.

Materiële vaste activa

Vanaf 1 januari 2000 gelden t.a.v. de vaste activa de volgende waarderingsgrondslagen:

Investerings met een aanschaffingswaarde < € 1.000,- (2007: € 1.000,-) worden niet geactiveerd en komen direct ten laste van het resultaat. De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs verminderd met lineaire afschrijvingen. Alleen uitgaven aan derden komen als investering in aanmerking. Bijdragen van derden worden in mindering gebracht op de verkrijgingprijs.

Vorderingen

Waardering geschiedt tegen nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Onderhanden werk

Betreft de waardering van de werkvoorraad van de in behandeling zijnde en nog in behandeling te nemen verlengingsaanvragen. De waardering geschiedt tegen de bestede kosten (op basis van integrale kostprijs), verminderd met de daarvoor in rekening gebrachte tarieven. Indien verliezen bij de behandeling van aanvragen worden verwacht, wordt direct een voorziening ten laste van het resultaat getroffen. Omdat aanvragen in behandeling worden genomen nadat de daarvoor verschuldigde vergoedingen door de aanvrager zijn voldaan, is er sprake van een negatieve onderhandenwerk positie.

Uitbesteed werk

Betreft de direct aan de netto-omzet toerekenbare kosten van uitbesteed werk.

5.2 Balans per 31 december 2008 (bedragen in duizenden euro's)

Activa	31 dec 2008	31 dec 2007	Passiva	31 dec 2008	31 dec 2007
Materiele vaste activa			Eigen vermogen		
Verbouwing	226	303	Algemene reserve	914	986
Kantoorinventaris	61	85	Onverdeeld resultaat	-274	-72
Hard- en software	94	106			
<i>Subtotaal</i>	<i>381</i>	<i>494</i>	<i>Subtotaal</i>	<i>640</i>	<i>914</i>
Vlottende activa			Voorzieningen		
Debiteuren	96	147	Wachtgeld	640	590
Rekening courant dep.	452	-	Jubileum uitkeringen	40	40
Overige vorderingen	282	209			
<i>Subtotaal</i>	<i>830</i>	<i>356</i>	<i>Subtotaal</i>	<i>680</i>	<i>630</i>
			Vlottende passiva		
			Onderhanden werk	1.863	2.106
			Rekening courant departementen	-	265
			Crediteuren	617	1.028
			Belasting en soc.lasten	131	140
			Overige passiva	493	417
Liquide middelen	3.213	4.650	<i>Subtotaal</i>	<i>3.104</i>	<i>3.956</i>
Totaal	4.424	5.500	Totaal	4.424	5.500

5.3 Winst-en-verliesrekening 2008 (per product, bedragen in duizenden euro's)

	werkelijk 2008	werkelijk 2007
Netto omzet	6.750	7.378
Mutatie Onderhanden Werk	244	171
	6.994	7.549
Uitbesteed werk	1.813	2.394
Collegelasten	154	154
Kosten college deskundigen	4	-
Salarissen en sociale lasten	3.808	3.734
Overige personeelskosten	437	468
Huisvesting	340	355
Kantoorkosten	149	181
Overige bedrijfskosten	57	57
ICT kosten	219	137
Projectkosten	149	68
Afschrijvingen op materiele vaste activa	174	173
Voorziening dubieuze debiteuren/personeelskosten	60	6
Totaal overige kosten	5.551	5.333
Som der bedrijfslasten	7.364	7.727
Netto opbrengsten minus bedrijfslasten	-370	-178
Rentebaten	96	106
Netto resultaat	-274	-72

5.4 Toelichting op de balans 2008 (bedragen in duizenden euro's)

Vaste activa

Verwezen wordt naar de toelichting op de waarderingsgrondslagen.

		Verbouwing	Kantoor inventaris	Hard- en software
Stand op 31 december 2007	Aanschafwaarde	396	286	1.044
	Cumulatieve afschrijvingen	-93	-201	-938
	Boekwaarde	303	85	106
Mutaties 2008	Investerings	-	9	52
	Desinvestering	-	-	-
	Afschrijvingen	-77	-33	-64
	Desinvestering	-	-	-
	Totaal	-77	-24	-12
Stand op 31 december 2008	Aanschafwaarde	396	295	1.096
	Cumulatieve afschrijvingen	-170	-234	-1.002
	Boekwaarde	226	61	94

33

De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

- Verbouwing af te schrijven in 5 jaar
- Kantoorinventaris af te schrijven in 5 jaar
- Hard- en software
 - Hardware af te schrijven in 3 jaar
 - Maatwerkapplicaties af te schrijven in 5 jaar
 - Standaardapplicaties af te schrijven in 3 jaar

Plottende activa

Debiteuren	31 dec 2008	31 dec 2007
Debiteuren	290	327
Voorziening dubieuze debiteuren	194	180
	96	147

Dit betreft de per balansdatum openstaande vordering met betrekking tot de gefactureerde jaarvergoedingen en overige vorderingen. Vaststelling van de voorziening voor dubieuze debiteuren vindt plaats door individuele beoordeling van de vorderingen.

Rekeningcourant departementen	2008	2007
Saldo 1 januari	265	744
Werkzaamheden voor departementen – regulier	-1410	-936
Ontvangen voorschotten op basis van begroting	1056	983
Werkzaamheden vrijstellingen 2007	-	-116
Werkzaamheden vrijstellingen 2008	-211	-
Eindafrekening boekjaar 2007	-47	-485
Eindafrekening boekjaar 2006	-68	-
Eindafrekening vrijstellingen 2006	-	16
Eindafrekening vrijstellingen 2007	-91	59
Openstaande facturen knelpunten 2008	54	-
	-452	265

Dit betreft een vordering op de beleidsverantwoordelijke departementen. Over de vordering wordt geen rente vergoed.

Overige vorderingen

	2008	2007
Bankgarantie huur	57	57
Vooruitbetaalde kosten	114	74
Te ontvangen bedragen	36	78
Te ontvangen rente	75	-
	282	209

De vooruitbetaalde kosten betreffen vooruitbetaalde termijnen van huur en (onderhouds)abbonnementen.

Liquide middelen

	31 dec 2008	31 dec 2007
Postbank	1	36
Rabobank	3.212	4.614
	3.213	4.650

De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Eigen vermogen (algemeen)

In de goedkeuringbrief begroting Ctgb 2008 (DL.2008/304 d.d. 25 april 2008) is de hoogte van het eigen vermogen vastgesteld op maximaal 5% van de gemiddelde omzet over vijf jaar.

Algemene reserve

Betreft de resultaten over 2000 tot en met 2007. De mutatie betreft de verwerking van het onverdeeld resultaat 2007, conform voorstel.

Onverdeeld resultaat, voorstel bestemming resultaat 2008

	2008	2007
Stand 1 januari	-72	-52
Af: naar de algemene reserve	72	52
Bij: onverdeeld resultaat boekjaar	-274	-72
Stand 31 december	-274	-72

Het College heeft besloten om het onverdeelde resultaat over 2008 (€ -274.000) ten laste van de algemene reserve te brengen.

Voorziening voor wachtgelden

Vanaf 2000 komen de financiële consequenties van wachtgelden ten laste van het Ctgb. Het Ctgb beschikt over een voorziening wachtgeld. Voeding van deze voorziening vindt plaats door inhouding van premies op de salarissen. In 2008 is een deel uit de voorziening gehaald in verband met vertrek van een medewerker waarvoor de wachtgeldverplichting is overgenomen.

Het verloop van deze voorziening is als volgt:

	2008	2007
Stand 1 januari	590	532
Bij: Werknemersbijdrage	54	58
Af: Bijdrage werknemer uit dienst in 2008	-4	-
	640	590

Voorziening voor jubileumuitkering

De voorziening voor jubileumuitkering is opgenomen rekening houdend met het toekomstig verloop van medewerkers, verwachte salarisstijging en is berekend tegen de contante waarde van de verplichting.

Pensioenregeling

De pensioenregeling van het Ctgb is een toegezegd-pensioenregeling, ondergebracht bij het ABP. In de jaarrekening is deze regeling verwerkt als een toegezegde bijdrageregeling omdat ABP wordt aangemerkt als een bedrijfstakpensioenfonds. Ctgb tezamen met andere rechtspersonen passen dezelfde pensioenregeling toe, en heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van eventuele tekorten anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. Volgens de internetsite van het ABP bedraagt de dekkingsgraad per 31 december 2008 90%.

Onderhanden werk

Aanvragers betalen de tarieven voor de aanvraagbehandeling vooraf. Het onderhanden werk is een inschatting van de kosten die voor de aanvraagbehandeling gemaakt moeten worden. Het onderhanden werk heeft betrekking op Nederlandse aanvragen, aanvragen in EU verband, het opstellen van de zgn. beoordelingsrapporten, en op enkele beleidsprojecten en kennisuitwisselingsprojecten.

De in rekening gebrachte tarieven met betrekking tot de onderhandenwerkprojecten bedragen, inclusief voorzieningen, per 31 december 2008 € 15,4 mln. (31 december 2007: € 15,1 mln.)

Op basis van ervaringscijfers over doorlooptijden van de beoordelingsprocessen is de verwachting dat circa tweederde (ca. € 1,08 mln.) van het onderhanden werk in één jaar wordt afgewikkeld.

Per balansdatum was de onderverdeling als volgt:

	2008	2007
Onderhanden werk m.b.t. Nederlandse aanvragen	1.246	1.941
Onderhanden werk m.b.t. EU-monografieën	609	172
Onderhanden werk EU geen rapporteur	-	66
Onderhanden werk 3e wijziging vd preparatenrichtlijn	-	-53
Onderhanden werk beleidsprojecten	13	-95
Onderhanden werk project 25D	-	81
Onderhanden werk kennisuitwisselingsprojecten	-5	-6
	1.863	2.106

De toename van de post EU-monografieën wordt veroorzaakt door de in 2008 ontvangen tarieven voor werkzaamheden EU biociden die in 2009 en volgende jaren zullen worden uitgevoerd.

Crediteuren

Dit betreft schulden aan leveranciers van het secretariaat van het College per 31 december 2008.

Belasting en sociale lasten

Dit betreft de loonheffing en sociale lasten over december 2008.

Overige passiva

	2008	2007
Reservering vakantiegeld	145	147
Reservering vakantiedagen	76	83
Vooruit ontvangen/ te restitueren tarieven	41	87
Overige nog te betalen kosten	87	47
Vooruit ontvangen in depot	144	53
	493	417

36

Niet uit de balans blijvende vordering

Ministeries zullen de mogelijk uit te betalen claim, welke beschreven is onder lopende claims onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen, voor hun rekening nemen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Juridische en financiële aansprakelijkheid voor genomen besluiten

De rechter kan het Ctgb schadeplichtig verklaren, bijvoorbeeld als gevolg van een naar het oordeel van de rechter foutief Collegebesluit. Gegeven de economische schade die hiermee gemoeid kan zijn, is het mogelijk dat de omvang van een dergelijke claim het eigen vermogen van het College te boven gaat. In de afgelopen jaren bleken verzekeraars niet bereid dit risico tegen acceptabele voorwaarden te verzekeren. De financiële risico's die hieruit voortvloeien zijn bekend bij de ministeries. In 2006 is met de ministeries LNV en VROM afgesproken dat wettelijke voorziening achterwege wordt gelaten en dat schadevergoedingen door het Rijk als onvoorzien worden gefinancierd. LNV en VROM hebben toegezegd dat een en ander schriftelijk bevestigd zal worden.

Lopende claims

Er is dit jaar één schadeclaim voor een bedrag van € 880.000,- exclusief wettelijke rente ingediend. De claim houdt verband met een rechterlijke uitspraak waaruit blijkt dat ten onrechte een grondontsmettingsmiddel voor een bepaalde (korte) periode niet op de markt kon worden gebracht en gebruikt, waardoor de producent van de werkzame stof omzetting meent te hebben geleden. Aan verzoeker is op 5 november 2008 medegedeeld dat de aanvraag onvolledig is en zijn vragen gesteld. Tot 31 december 2008 kon het verzoek aangevuld worden en de vragen beantwoord worden. Op verzoek van verzoeker is bij brief van 24 december 2008 uitstel verleend tot 1 februari 2009 voor het aanvullen van het verzoek en beantwoorden van de vragen.

Langlopende verplichtingen

Het Ctgb is langlopende verplichtingen aangegaan voor in hoofdzaak de huur van de kantoorpanden en de lease-overeenkomst voor printers en kopieermachines.

De verplichtingen (x € 1.000) strekken zich uit over de volgende jaren:

Vervallend in 2009: 246

Vervallend in 2010 t/m 2013: 959

5.5 Toelichting op de resultatenrekening 2008 (per product)

Hieronder volgen specificaties van enkele posten uit de winst- en verliesrekening over 2008, in vergelijking met de begroting over 2008 en werkelijk 2007.

	2008	begroot 2008	2007
Collegekosten			
Vergoeding	150	149	147
Reiskosten en overig	4	7	7
	154	156	154
Kosten college deskundigen			
Vergoeding	4	-	-
Reiskosten	-	-	-
	4	-	-
Salarissen en sociale lasten			
Salarissen	3.267	3.344	3.184
Sociale lasten	133	167	175
Pensioenpremies	408	466	375
Inhuur derden*			
	3.808	3.977	3.734
Aantal Fte's per 31 december	60,4	66,0	60,6
Overige personeelskosten			
Reis- en verblijfkosten	78	75	58
POP Cursussen/congressen/seminars	137	194	123
Kinderopvang	-	-	1
Projectkosten organisatieontwikkeling (archieff etc)	-	-	-
ARBO en organisatiekosten	30	20	27
Werkgeversrisico/inhuur derden (inhuur personeel i.v.m. ziekte)	148	75	219
Wervingskosten personeel	44	10	-
Jubileumuitkering	-	-	40
	437	374	468
Huisvestingskosten			
Huur/onderhoud/OZB	247	255	257
Gas/Water/Elektra	8	10	8
Schoonmaakkosten	63	60	61
Overige huisvestingskosten	22	25	38
Vergoeding gedetacheerd personeel	-	-	-9
	340	350	355

* Deze post is vanaf 2008 ondergebracht bij overige personeelskosten

Kantoorkosten

Contributies/abbonementen	42	30	42
Kantoorbenodigdheden	16	23	20
Kantinekosten	11	11	11
Drukwerk	23	40	46
Kopieerkosten	11	15	10
Telefoon	17	20	16
Porti	19	23	21
Vakliteratuur	2	3	3
Relatiegeschenken/representatiekosten	6	5	8
Overige kantoorkosten	2	2	4
	149	172	181

Overige bedrijfskosten

Personeel- en salarisadministratie	16	18	13
Administratiekosten	-	-	-
Verzekeringen	9	9	7
Bankkosten	2	2	2
Accountantskosten	25	25	35
Juridische personeelondersteuning	5	5	-
Overige bedrijfskosten	-	-	-
	57	59	57

ICT kosten

Onderhoud hard- en software	29	25	63
Licentiekosten	22	20	-
Automatiseringskosten derden	94	95	74
Projectkosten digitaal werken	74	50	-
	219	190	137

Projectkosten

Kosten kennis eenheid	-	-	4
Projectkosten	149	150	64
	149	150	68

Afschrijving op materiele vaste activa

Afschrijving verbouw huurpand	77	71	74
Afschrijving kantoorinventaris	33	36	38
Afschrijving hard- en software	64	126	61
	174	233	173

5.6 Winst-en-verliesrekening over 2008 (per kostensoort, bedragen in duizenden euro's)

	werkelijk 2008			mutatie OHW resultaat	begroot werkelijk	
	kosten	opbrengsten	OHW		2008 resultaat	2007 resultaat
Producten jaarlijkse vergoedingen						
1	Onderhoud toelatingen	1.450	1.389	-61	-99	8
2	a. Beoordelingen EU-dossiers gewasb., Nederland geen rapporteur (50%)	343	332	-11	-	24
2	b. Beoordelingen EU-dossiers biociden, Nederland geen rapporteur (50%)	327	267	-66	-	18
3	Heretikettering/preparatenrichtlijn	-	55	54	1	-
a	Resultaat jaarlijkse vergoedingen	2.120	2.043	-12	-99	50
Tariefgebonden producten						
4	a. Besluitvorming op aanvragen gewasb.	1.732	1.423	-458	149	19
	b. Besluitvorming op aanvragen biociden	380	362	-23	5	-
	c. Verlengingsaanvragen en Herregistratie	517	315	-207	5	-
5	a. Ontheffingen voor proefdoeleinden gewasb.	73	80	7	-	-2
	b. Ontheffingen voor proefdoeleinden biociden	8	4	-	-4	-1
6	a. Administratieve besluiten gewasb.	99	70	-30	1	-
	b. Administratieve besluiten biociden	20	22	2	-	-
7	a. Beoordeling EU-dossiers, Nederland rapporteur (gewasbescherming)	453	731	278	-	-
	b. Beoordeling EU-dossiers, Nederland rapporteur (biociden)	431	589	158	-	-
8	Informatieverstrekking	3	3	-	-	-
b	Resultaat tariefgebonden producten	3.716	3.599	-273	156	-78
Overige producten						
9	a. Beleidsadvisering	357	357	-	-	-
	b. Dringend vereiste gewasb.middelen 2008	104	211	107	-	-
	c. Dringend vereiste gewasb.middelen 2009	133	133	-	-	-
	d. Genoeg Breed	6	6	-	-	-
	e. (her) beoordeling 25D	103	5	-81	-17	-
10	Bezwaar en Beroep	335	335	-	-	-
11	Overige projecten (helpdesk)	126	49	-	-77	-19
12	Kennisuitwisseling	11	10	1	-2	-
c	Resultaat overige producten	1.175	1.106	27	-96	-78
	Productresultaat (a+b+c)	7.011	6.748	-258	-5	-108
	Dekkingsresultaat				-305	-66
	Netto opbrengsten minus bedrijfslasten				-310	-108
	Rentebaten				96	106
					-214	-66
	Vrijval/dotatie aan voorziening dubieuze debiteuren/personeelskosten				-60	-6
	Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening				-274	-72
	Bestemmingsresultaat					
	Onverdeeld resultaat				-274	-72
					-274	-72

5.7 Toelichting op de winst-en-verliesrekening 2008 (per kostensoort, alle bedragen in duizenden euro's)

Analyse van het resultaat op de netto opbrengsten minus bedrijfslasten 2008 ten opzichte van de begroting 2008.

Over 2008 is een negatief resultaat behaald van € 274.000,-. Begroot was een negatief resultaat van € 53.000,-, een negatief verschil van € 221.000,-. De belangrijkste verschillen tussen begroot en gerealiseerd kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

	Voordelig	Nadelig
• Meer ontvangen jaarlijkse vergoedingen dan begroot*	38	-
• EU niet rapporteur gewasbescherming externe kosten welke niet waren begroot**	-	11
• Positiever resultaat op tariefgebonden producten***	146	-
• Meer interne kosten op project 25D dan begroot	-	17
• Nadelig resultaat op Helpdesk	-	58
• Nadelig dekkingresultaat op intern uurtarief	-	305
• Positief rentebaten	41	-
• Dotatie voorziening dubieuze debiteuren/personeelskosten niet begroot	-	60
• Diversen	5	-
Totaal (per saldo negatief € 221.000,-)	230	451

* Op de peildatum waren meer middelen toegelaten dan was begroot.

** Voor EU niet rapporteur gewasbescherming zijn externe kosten gemaakt, deze waren niet begroot.

*** Het betreft hier vrijval van opbrengsten voor oude verlengingsaanvragen (B/C-stoffen) die in het verleden zijn ontvangen en waarvoor de kosten zijn gemaakt. De opbrengsten voor deze aanvragen stonden nog in OHW en zijn mede als gevolg van het project 25D vervallen of ingetrokken. Van deze ingetrokken en/of vervallen aanvragen zijn de opbrengsten in het resultaat geboekt.

Analyse van het resultaat op de netto opbrengsten minus bedrijfslasten ten opzichte van 2007

Het negatieve resultaat over 2008 ad € 274.000,- is hoger dan 2007, toen een negatief saldo van € 72.000,- werd gerealiseerd. De belangrijkste oorzaken zijn:

- Het dekkingresultaat: een negatief saldo van € 305.000,- over 2008 (in 2007 was dit een negatief saldo van € 66.000,-). Dit negatieve dekkingresultaat wordt veroorzaakt door het niet voldoende realiseren van productieve uren, als gevolg van het niet volledig op orde zijn van de begrote formatie en door gebruikmaking van ouderschapsverlof en meer deeltijd werken door medewerkers.
- Resultaat op tariefgebonden producten: een positief resultaat van € 156.000,- over 2008 (in 2007 was dit een negatief saldo van € 78.000,-).
- Voorziening dubieuze debiteuren/personeelskosten: een negatief resultaat van € 60.000,- over 2008 (in 2007 was dit een positief resultaat van € 6.000,-).

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2008 van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) te Wageningen bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de winst-en-verliesrekening over 2008 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het College

Het college is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en het controleprotocol Ctgb. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht en het controleprotocol Ctgb. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die

niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de entiteit.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de entiteit heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

42

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en het controleprotocol Ctgb.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder f BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Utrecht, 25 maart 2009

KPMG ACCOUNTANTS N.V.

J. Kruithof RA

6. Annual report

6.1 2008 - highlights

Last year was a constructive year for the Ctgb. Running up to the new multi-year strategy 2009 – 2013, 2008 was the year in which we strived for 'operational excellence' where we paid particular attention to perfecting the Ctgb procedures. The results will have to become visible in the years ahead.

This internal focus had no consequences for the regular activities. The workload of national authorisations even decreased slightly. The results in meeting the legal time limits are slightly disappointing due to the procedural changes resulting from the Plant Protection Products and Biocides Act. This required more capacity in the evaluation process than expected.

Cases of objection and appeal showed an increase as result of the after-effects of the re-evaluation at the end of 2007. Handling, however, did meet performance demands.

Settling the various applications on the basis of voluntarily withdrawn substances (about which no decision-making was allowed after early December 2008) demanded extra capacity in the fourth quarter. Moreover, the re-registration of products based on maneb and mancozeb demanded extra capacity earlier than expected. This had a negative effect on the capacity for new Dutch applications.

Backlogs in the European substance evaluation of biocides increased further because the process is still developing, which results in suboptimal performance.

As regards policy advice, the new EU Plant Protection Products regulation received a lot of attention. The European Parliament has processed the proposal which has now been presented to the Council of Ministers. The national focus was on shaping the national approval framework and the differentiated enforcement policy for biocides that are on the Dutch market without authorisation.

Quality management system

In 2008 the Ctgb paid a lot of attention to setting up and implementing the quality system with the objective to arrive at a lean & mean system, which supports all staff in their daily work, helps the organisation to meet its targets, and records no unnecessary information.

The main process scheme was established and process owners were appointed in 2008 and a first management evaluation was carried out. Stakeholders were involved in this evaluation. The management evaluation resulted in the identification of Ctgb's strengths and weaknesses and measures for improvement were formulated. The quality management system also is an important tool in adequate risk management.

The successful test certification by the certifying body Certiked took place in December. The documentation of the system (incl. process descriptions) was subject of the test certification but the main focus was on evaluation of the implementation. The external auditors judged that we had developed a good quality management system. A number of improvement points remain that need to be implemented before definitive certification in March 2009.

Director-General Mrs. A.M. Burger, MSc, of the Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality and Dr. C.M. Plug, Director Quality and Chains of the Ministry of Housing, Spatial Planning and the Environment also paid a working visit to Ctgb during the week of the test certification. This working visit also largely focused on the quality management system.

Organisation development

In the context of improvement of Ctgb's operations it was decided to let the quarterly reports directly refer back to budget and work plan. A first step towards a sharper results definition and measurement according to a more stringent planning and control cycle, supported by new financial software, has been made as well.

The 'Digital working' project was started in September 2008 with the preparation of a Business Information Plan. This should enable the organisation to work more effectively and efficiently, with a stronger client focus. This Business Information Plan provides the basis for setting priorities and for decision-making on (short-term and long-term) choices in fields such as products/services, processes, and information supply. The plan guides Ctgb to invest in those activities and means with most added value. The plan also provides the testing framework for ongoing projects. Implementation of the Business Information Plan will start in 2009.

International cooperation

It has been decided to postpone the development of a vision until the Multi-year Strategy 2009-2013 has been established. Meanwhile, there has been cooperation on the regular European activities and the national authorisations, in particular as regards mutual recognitions. A project aimed at mapping the risks of adopting evaluations by other countries has been started as well

In 2008 an international working party, which included Ctgb, has upon commission by the European Food Safety Authority (EFSA) assessed the evaluation of plant protection products and has developed proposals for streamlining the process. A 'Pesticide Steering Committee' has been set up for further elaboration, also with a Ctgb representative.

Financial results

A negative result of € 53.000,- had been budgeted. The operational result for 2008 was € 274 000,- negative, which reduced the Own Funds to € 640.000,-.

The main causes are a negative accounting reserve (€ 305.000,-) as result of insufficient productive hours being booked (budgeted staff capacity not completely filled, more use of parental leave, and more part-time work by employees), the budget line Provision debtors/personnel costs (€ 60.000,-), and a

positive result of € 156 000,- on the budget line Result from fixed-rate products. A detailed financial analysis of the result in comparison with the budget is given in the notes on the profit and loss account (section 5.7).

There has been no general increase of rates in 2008.

6.2 Decisions about authorisations

45

6.2.1 Applications

Summary of submitted and settled applications

Applications	Biocides		Plant protection products	
	Submitted	Settled	Submitted	Settled
Authorisation (incl. provisional)	23	23	27	28
Natural origin	-	-	1	2
Mutual recognition	-	-	7	1
Extension field of use (incl. provisional)	7	2	23	24
Simplified extension	2	8	5	10
Label change	7	5	19	25
Re-registration	-	-	23	13
Exemption for trial purposes	23	19	431	372
Administrative decisions	73	69	102	78
Urgently required products	-	-	50	64

6.2.2 Authorised products

	Biocides	Plant protection products
New authorisations	56	42
Terminated upon request of the authorisation holder	15	12
Termination by Ctgb	9	26

Terminations/restrictions of authorisations

Due to environmental risk:

- Restricted: -

Due to implementation Community Measure (EU):

- Restricted: pirimifos-methyl, dimethoate, glufosinate-ammonium, epoxiconazole, bupirimate, fluazifop-P-butyl, pyraclostrobin
- Terminations/withdrawals: methomyl, procymidon, dichlobenil, chloropyrifos

Authorised pesticides and active substances 2004-2008 (reference date 31 December)

	Products					Active substances				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
Biocides	748	790	760	759	799	96	91	86	81	79
Plant protection products	698	705	722	697	699	214	225	229	218	226
Total	1.446	1.495	1.482	1.456	1.498	283*	290*	287*	280*	287*

* The total does not correspond with the totals of the separate fields of use because the same active substance may occur in different fields of use.

Bijlage 1: Aanvragen en toelatingen

1.1 Aanvragen

Overzicht van ingediende en afgehandelde aanvragen.

Aanvragen	Biociden		Gewasbeschermingsmiddelen	
	Ingediend	Afgehandeld	Ingediend	Afgehandeld
Toelating (incl. voorlopig)	23	23	27	28
Natuurlijke oorsprong	-	-	1	2
Wederzijdse erkenning	-	-	7	1
Uitbreiding gebruiksgebied (incl. voorlopig)	7	2	23	24
Vereenvoudigde uitbreiding	2	8	5	10
Wijziging etiket	7	5	19	25
Herregistratie	-	-	23	13
Proefontheffingen	23	19	431	372
Administratieve besluiten	73	69	102	78
Dringende vereiste middelen	-	-	50	64

46

1.2 Toelatingen

	Biociden	Gewasbeschermingsmiddelen
Nieuwe toelatingen	56	42
Vervallen op verzoek van de toelatinghouder	15	12
Beëindigingen door het Ctgb	9	26

Beëindigingen/beperkingen van toelatingen

Wegens uitvoering communautaire maatregel (EU):

- Beperking: pirimifos-methyl, dimethoaat, glufosinaat-ammonium, epoxiconazool, bupirimaat, fluazifop-P-butyl, pyraclostrobin
- Beëindigingen/intrekkingen: methomyl, procymidon, dichlobenil, chloorpyrifos

Overzicht totaal aantal werkzame stoffen en toegelaten middelen 2004-2008 (peildatum 31 december).

	Middelen					Werkzame stoffen				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
Biociden	748	790	760	759	799	96	91	86	81	79
Gewasbeschermingsmiddelen	698	705	722	697	699	214	225	229	218	226
Totaal	1.446	1.495	1.482	1.456	1.498	283*	290*	287*	280*	287*

* Het totaal is niet in overeenstemming met de optelsom omdat een werkzame stof in gewasbeschermingsmiddelen en biociden kan voorkomen.

Bijlage 2: Bestuurlijke juridische kwesties

2.1 Enkele opvallende beroepszaken

2.1.1 Is een nationaal toelatingsregime voor biociden tijdens het overgangsregime van de Biocidenrichtlijn toegestaan?

Daarop geeft het CBb in zijn uitspraak van 1 april 2008 (Awb 07/385) antwoord. Kort samengevat stelt het CBb dat het overgangsregime van de Biocidenrichtlijn een nationaal toelatingssysteem toestaat. Hoewel dit toelatingssysteem handelsbelemmerend is, is het toch gerechtvaardigd omdat het doel om de volksgezondheid te beschermen zwaarder weegt.

47

Een Engelse onderneming wil een antivirale zakdoek, op basis van de werkzame stof citroenzuur, op de markt brengen in Nederland. Omdat dit een biocide is, moet volgens de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (thans Wet gewasbeschermingsmiddelen en biocide) een toelating worden verkregen. Betrokkenen wijst er op dat deze biocide eerst met de wijziging van de wet waarbij de Biocidenrichtlijn is geïmplementeerd in de nationale regelgeving onder het toepassingsbereik van deze wet is gekomen. Twee vragen houden partijen verdeeld.

De eerste vraag is of deze wijziging, waardoor een toelating is vereist voor het op de markt brengen van een biocide, in strijd is met de overgangsregeling als bedoeld in artikel 16, eerste lid, van de Biocidenrichtlijn. Het CBb stelt dat deze wijziging daarmee niet strijdig is. Volgens het CBb is Nederland in verband met de bescherming van de gezondheid van de mens en dier en het milieu bevoegd om gedurende de overgangstermijn in zijn nationale wetgeving belemmeringen op te werpen omdat nu niet valt in te zien dat thans een maatregel aan de orde is die de verwezenlijking van het door de Biocidenrichtlijn voorgeschreven resultaat ernstig in gevaar zou kunnen brengen.

De tweede vraag is of dit stelsel van voorafgaande toelating tijdens de overgangsperiode van de Biocidenrichtlijn een onrechtvaardige beperking vormt van het vrije verkeer van goederen in de zin van artikel 28 EG-verdrag. In het arrest van 15 juli 2004 (C-443/02), waarin het ging om het in de handel brengen van blokjes rode cederhout met mottenwerende werking heeft het Hof van Justitie overwogen dat ieder toelatingssysteem waarbij het op de markt brengen van een biocide is verboden, tenzij toelating is verleend om het op de markt te brengen, een beperkende maatregel is in de zin van artikel 28 EG-verdrag. Een dergelijke beperking kan volgens het Hof gerechtvaardigd zijn op grond van artikel 30 EG-verdrag. Een beperkende maatregel kan volgens dit artikel gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de bescherming van onder meer de gezondheid en het leven van personen, dieren of planten. De beperkingen mogen echter niet zo ver gaan dat dit leidt tot willekeurige discriminatie of een verkapte beperking van handel tussen lidstaten. Het bestreden besluit waarin het Ctgb heeft geoordeeld dat voor de antivirale zakdoek een toelating is vereist voordat het op de Nederlandse markt mag worden gebracht is een beperkende maatregel in de zin van artikel 28 EG-verdrag.

Het CBb gaat vervolgens na of deze invoerbeperking die het in de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 opgenomen stelsel van voorafgaande toelating impliceert, gerechtvaardigd is uit hoofde van de bescherming van belangen waarop artikel 30 EG-verdrag doelt. Het CBb wijst er op dat er nog geen volledige beoordeling van het biocide heeft plaatsgevonden en dat daarom onvoldoende duidelijkheid bestaat over de werkzaamheid van stof in de antivirale doekjes en het effect ervan op de volksgezondheid. Het onderhavige toelatingstelsel van voorafgaande toelating is daarom volgens het CBb in dit geval niet onrechtmatig te achten aan het rechtmatig na gestreefde doel van de volksgezondheid. Het CBb overweegt vervolgens dat

het enkele feit dat in een andere lidstaat minder strikte voorschriften gelden dan de voorschriften die in Nederland gelden niet betekent het 'strengere' Nederlandse stelsel onevenredig zijn. Het CBb is op grond van het voorgaande van oordeel dat het stelsel van voorafgaande toelating tijdens de overgangperiode van de Biocidenrichtlijn een inbreuk op het vrije verkeer van goederen is in de zin van artikel 28 EG-verdrag, maar dat deze inbreuk wordt gerechtvaardigd om redenen die verband houden met de bescherming van de volksgezondheid in de zin van artikel 30 EG-verdrag. De nationale eis dat een biocide op de markt mag worden gebracht nadat een toelating is verstrekt op basis van een volledige risicobeoordeling is daarom houdbaar. Het Ctgb heeft terecht aangegeven dat een toelating nodig is alvorens de antivirale zakdoek in de markt te mogen brengen.

2.1.2 Bevoegdheid Ctgb tot wijziging van de etikettering en niet afwachten besluit tot opnemng werkzame stof in bijlage 1. Het Ctgb is bevoegd om tijdens overgangperiode ambtshalve etiketteringsvoorschriften van toegelaten biociden en gewasbeschermingsmiddelen te wijzigen.

Het CBb heeft in zijn uitspraak van 28 augustus 2008 (Awb 06/896) het ingestelde beroep ongegrond verklaard. Daarmee is duidelijk geworden dat het Ctgb ambtshalve etiketteringsvoorschriften kan wijzigen ter uitvoering van een communautaire maatregel.

Het primaire besluit tot ambtshalve wijziging van de etikettering van een toegelaten biocide is het resultaat van een toets aan de nieuwe Europese etiketteringsregels. Er is derhalve sprake van een nieuw appellabel besluit. Omdat aanwijzingen bestonden dat de etikettering niet langer voldeed aan de ter zake geldende bepalingen, is het Ctgb bevoegd tot ambtshalve wijziging van de aanduidingen en de etiketteringsvoorschriften voor Timbor op grond van artikel 5, vijfde lid, Bmw 1962 en artikel 2, eerste lid, onder a, Besluit wijziging toelatingsvoorschriften bestrijdingsmiddelen, in verband met artikel 3 (tweede lid), Bmw 1962 alsmede op grond van artikel 2, eerste lid, onder c, Besluit wijziging toelatingsvoorschriften aangezien de op grond van artikel 20, Biocidenrichtlijn 98/8/EG van overeenkomstige toepassing zijnde indelings- en etiketteringsbepalingen van de preparatenrichtlijn de ambtshalve toegepaste wijziging noodzakelijk maakte. De Wet gewasbeschermingsmiddelen brengt in deze bevoegdheid geen wijziging. In die wet is onder meer ook bepaald dat toelatingen van gewasbeschermingsmiddelen en biociden gewijzigd worden om te voldoen aan bij een communautaire maatregel bepaalde voorwaarden te voldoen.

De stelling dat de noodzaak tot wijziging zich slechts kan voordoen op het moment dat een biocide is geplaatst op bijlage I bij de stoffenrichtlijn, aangezien artikel 16 van de Biocidenrichtlijn voorziet in een overgangsregiem, kan appellante niet baten. Het Ctgb behoeft bij de uit de preparatenrichtlijn en de Naderere regels voortvloeiende verplichting tot heretikettering, niet op te schorten totdat op Europees niveau de classificatie van de werkzame stof heeft plaats gevonden op grond van de stoffenrichtlijn. Aangezien het Ctgb bij het bestreden besluit uitvoering heeft gegeven aan de op Nederland als lidstaat rustende verplichtingen uit hoofde van artikel 20 van de Biocidenrichtlijn jo. de preparatenrichtlijn, die op zijn beurt voor de indeling en daaruit voortvloeiende etikettering verwijst naar de indelingsmethoden van de stoffenrichtlijn, kan niet met vrucht worden betoogd dat het Ctgb daarbij heeft gehandeld in strijd met het bepaalde in de artikelen 10, 28 tot en met 30 EU-verdrag. In een dergelijk geval wordt immers het toetsingskader gevormd door de desbetreffende richtlijnen en niet langer door die verdragsbepalingen, terwijl gesteld noch gebleken is dat die richtlijnen zelf in strijd zijn met het verdrag.

2.2 Officiële publicaties communautaire maatregelen en wet- en regelgeving

2.2.1 Communautaire maatregelen inzake bepaalde werkzame stoffen

De Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden bepaalt in artikel 2, lid 2, dat een communautaire maatregel tot opname of niet-opname van een werkzame stof in bijlage I van de Gewasbeschermingsmiddelenrichtlijn of I, IA of IB van de Biocidenrichtlijn door het Ctgb in de Staatscourant gepubliceerd wordt. Hiermee wordt voorzien in de implementatie van deze maatregelen in de Nederlandse rechtsorde.

Voor gewasbeschermingsmiddelen zijn in de Staatscourant 2 mededelingen gedaan:

1. Staatscourant 29 juli 2008, nr 144
2. Staatscourant 26 november 2008, nr. 946

Voor biociden zijn in de Staatscourant 2 mededelingen gedaan:

1. Staatscourant 29 juli 2008, nr 144
2. Staatscourant 3 december 2008, nr. 1256

2.2.2 Wet- en regelgeving

Het volledige jaar waarin de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden en de Regeling gewasbeschermingsmiddelen in werking zijn geweest heeft geleid tot een aantal besluiten. Het betrof vooral technische wijzigingen van wet en regelgeving of uitvoeringsbesluiten in verband met de vrijstelling van gewasbeschermingsmiddelen. Voor de uitvoering van de wet heeft het Ctgb de aanvraagformulieren voor de toelatingsaanvragen bekendgemaakt is het besluit omtrent de tarieven die gelden voor de werkzaamheden van het Ctgb in 2009 gepubliceerd.

In het Staatsblad zijn de volgende maatregelen bekendgemaakt:

- Staatsblad 2008, 197: Wijziging diverse wetten i.v.m. het aantreden van de minister voor Wonen, Wijken en Integratie
- Staatsblad 2008, 160: Aanpassing amvb's ter uitvoering van REACH

De meest opvallende wijziging is te vinden in het besluit 'Wijziging diverse wetten i.v.m. het aantreden van de minister voor Wonen, Wijken en Integratie'. Hierin is onder meer bepaald dat onder een biocide mede wordt verstaan een werkzame stof die door de gebruiker op de plaats van toepassing is gegenereerd door middel van apparatuur die niet bij ministeriële regeling is uitgezonderd van de werking van deze wet (artikel 1, derde lid, Wgb).

Teven is in dit besluit bepaald dat het Ctgb in een bestuursreglement regels kan stellen voor het bij een schriftelijke aanvraag overleggen van gegevens op een elektronische gegevensdrager.

In de Staatscourant zijn de volgende maatregelen bekendgemaakt:

- Staatscourant 2008, 250, pag. 50 Tarievenbesluit Ctgb 2009
- Staatscourant 2008, 236, pag. 20 Tijdelijke vrijstelling ter bestrijding van ringrot in pootaardappelen
- Staatscourant 2008, 224, pag. 7 Vrijstelling verbod permethrin 2008/III
- Staatscourant 2008, 224, pag. 4 Vrijstelling verbod Bacillus thuringiensis israeliensis 2008/II
- Staatscourant 2008, 201, pag. 1 Wijziging Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden
- Staatscourant 2008, 169, pag. 24 Tijdelijke vrijstelling bestrijding algen en mossen in bedekte radijsteelt
- Staatscourant 2008, 135, pag. 17 Vrijstelling verbod Bacillus thuringiensis israeliensis 2008/I
- Staatscourant 2008, 135, pag. 19 Vrijstelling verbod permethrin 2008/II
- Staatscourant 2008, 125, pag. 12 Tijdelijke vrijstelling bestrijding bonenspint

- Staatscourant 2008, 101, pag. 12 Aanpassing regelingen ter uitvoering van REACH
- Staatscourant 2008, 98, pag. 10 Tijdelijke vrijstelling ter bestrijding van vliegen in Chinese kool
- Staatscourant 2008, 87, pag. 14 Besluit bestuursreglement dossiereisen en aanvraagformulieren Ctgb 2008
- Staatscourant 2008, 87, pag. 14 Goedkeuring Besluit bestuursreglement dossiereisen en aanvraagformulieren Ctgb 2008
- Staatscourant 2008, 62, pag. 14 Besluit mandaat, volmacht en machtiging Ctgb 2008
- Staatscourant 2008, 57, pag. 12 Vrijstelling verbod permethrin 2008/1

In vervolg op de hiervoor vermelde wetwijziging is van belang te vermelden dat ingevolge het besluit tot wijziging van de Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden bijlage IX Uitgezonderde biociden van die regeling is gewijzigd zodat ozon, dat op de plaats van toepassing wordt opgewekt door middel van daartoe bestemde apparatuur niet valt onder de werking van de Wgb.

Bijlage 3: College, Adviescommissie voor de bezwaarschriften, College van deskundigen en managementteam

College

		Benoemt tot
dhr. dr. D.K.J. Tommel	voorzitter	01-01-2012
dhr. ir. P.A.E. van Erkelens	lid en plv. voorzitter	01-01-2010
dhr. prof. dr. B.J. Blaauboer	lid	01-01-2010
mw. dr. ir. E. den Belder	lid	01-01-2012
dhr. prof. dr. G.R. de Snoo	lid	01-01-2012
dhr. prof. dr. A. Capelle	plaatsvervangend lid	01-01-2010
dhr. dr. ir. H.P.F. Curfs	plaatsvervangend lid	01-01-2012
dhr. dr. E. Meijer	plaatsvervangend lid	01-01-2012
dhr. dr. A.T.C. Bosveld	plaatsvervangend lid	01-01-2012
dhr. dr. J.S.M. Boleij	secretaris	

51

Adviescommissie voor de bezwaarschriften

dhr. prof. mr. J.L. de Wijkerslooth	voorzitter	
dhr. mr. R.J.M. ten Berge	lid	tot 01-08-2008
dhr. prof. dr. M. van den Berg	lid	vanaf 01-08-2008
dhr. mr. W.P.C.G. Derksen	lid	
dhr. mr. M.J.A.H. Kling	lid	
mw. prof. dr. ir. I.M.C.M. Rietjens	lid	vanaf 01-08-2008
dhr. prof. dr. C.J.G. Wensing	lid	tot 01-03-2008
mw. mr. L.B. Bovendeert-Bijl	secretaris	

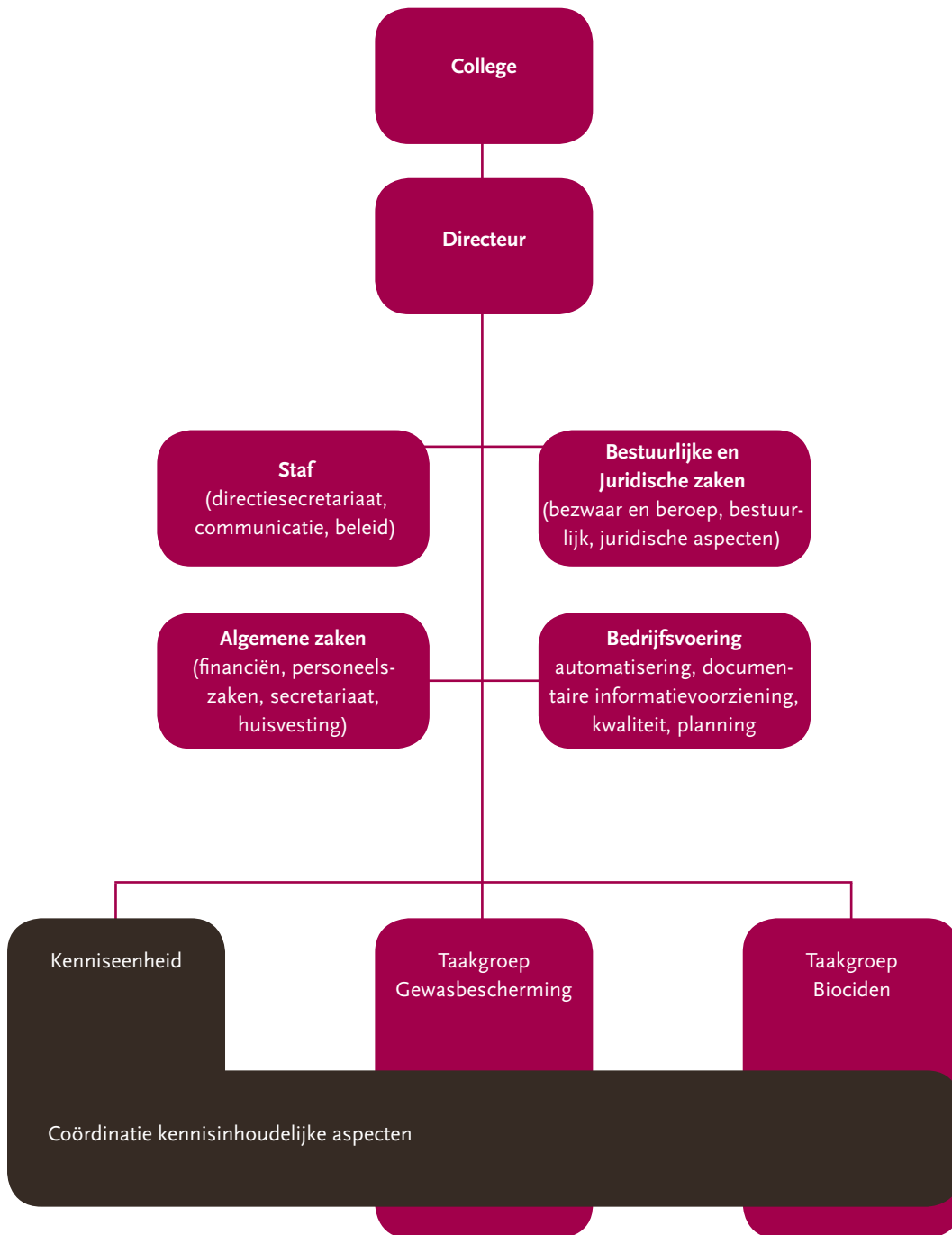
Commissie van deskundigen

dhr. mr. F.E. Hes	lid
dhr. P.A.J. Smits	lid
dhr. dr. J.S.M. Boleij	voorzitter

Ctgb directie en management

dhr. dr. J.S.M. Boleij	secretaris/directeur
mw. I. van Geerenstein-Klarenbeek	manager Algemene zaken
mw. drs. J.M.C. de Bruijn	manager Bedrijfsvoering
dhr. mr. M.K. Polano	manager Bestuurlijke & Juridische zaken
mw. dr. ir. M.C. Lans	manager Taakgroep Biociden a.i. en manager Kenniseenheid
mw. ir. W.J. van den Bos	manager Taakgroep Gewasbeschermingsmiddelen en plaatsvervangend secretaris / directeur

Bijlage 4: Organogram

Bijlage 5: Lijst van afkortingen

ARBO	Arbidsomstandigheden
BHV	Bedrijfshulpverlening
BIP	Business Informatieplan
Bmw	Bestrijdingsmiddelenwet 1962
CBb	College van Beroep voor het bedrijfsleven
EFSA	European Food Safety Authority
EG/EEG	Europese Gemeenschap
EU	Europese Unie
EU verordening	EU verordening 'Op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen
HTB	Handleiding toelating bestrijdingsmiddelen
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
OZB	Onroerend zaak belasting
PT	Product type
Rgb	Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden
RI&E	Risico Inventarisatie en Evaluatie
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
WG	Working Group
Wgb	Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden 2007

Colofon

Uitgave

College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden
Wageningen, april 2009

Redactie

Luc Krekels, Ctgb, Wageningen

54

Vormgeving

Lori Lenssinck, Voorheen De Toekomst

Drukwerk

Drukkerij Roos en Roos Arnhem

Informatie

Nadere informatie over de toelating van bestrijdingsmiddelen is verkrijgbaar bij:
College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Postadres

Postbus 217
6700 AE Wageningen

Bezoekadres

Stadsbrink 5
6707 AA Wageningen

Telefoon 0317 471 810
Telefax 0317 471 899
E-mail post@ctgb.nl
Internet www.ctgb.nl